NATIONAL LIBRARY OF CANADA
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont.
K1A ON4

National Library
Bibliothèque Nationale
OCT 1 1979
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada • Tel. 466-0951
Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h.-5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l.
Tellimishinnad: Kanadas: 1 a. $24.00, 6 k. $13.00, 3 k. $8.50. USA-sse: 1 a. $26.00, 6 k. 14.00, 3 k. 9.00. Ülemeremaadesse: 1 a. $30.00, 6 k. $16.00, 3. k. $10.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri ja lennupostilisa USA-sse 1 a. $16.50, 6 k. $8.25. Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $32.75, 6 k. $16.38.
Üksiknumber —.50¢.
Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $3.75, tekstis $3.50, kuulutuste küljel $3.25.

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

„OUR LIFE" — „MEIE ELU" — Estonian Weekly. Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 • Tel. 466-0951

— ★ —

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum.
Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773

— ★ —

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas.
Asut. A. Weileri algatusel 1950.

Nr. 37 (1544) 1979 — NELJAPÄEVAL, 13. SEPTEMBRIL — THURSDAY, SEPTEMBER 13 — XXX aastakäik

KOOSTÖÖ KOKKULEPE STOKHOLMIS

STOKHOLM — Rooti Eestlaste Esindus ja Eesti Komitee Rootsis on saavutanud kokkuleppe ulatuslikuks koostööks, mis hõlmab ka ESTO '80 ajal korraldatava Rahvuskongressi. Sel puhul on mõlemad organisatsioonid avaldanud 11. augustil ühise rahvusliku koostöö deklaratsiooni, millele alla kirjutanud esimehed Jaan Vilval (REE) ja Heinrich Mark (EK) abiesimehed Tartmo Oja, Johan Haabmaa, Leo Karupää ning Johan Ungerson, Teodor Künnapas ja Ivar Paljak.

Rootsi Eestlaste Esinduse (Esindus) ja Eesti Komitee Rootsis (Komitee) juhatused deklareerivad järgmisi seisukohti:

1. Komitee ja Esinduse juhatused on seisukohal, et rahvuslikud üldhuvid, eestluse säilitamine ja sellega kaasuv noortetöö on ühine kõigile eestlastele. Lähtudes sellest peavad Komitee ja Esinduse juhatused vajalikuks, et tuleb

a) elustada ja arendada koostööd rahvuslike üldhuvide kaitsmisel, noorte- ja haridustöö korraldamisel ning vajalike majanduslike eelduste taotlemisel;

b) esineda koostöös ja üksmeelselt Rootsi eestlaskonna huvide kaitsmisel enamusrahva ja selle haldusorganite ees;

c) punktide a ja b all mainitud tegevuse koordineerimiseks luua koostöö komisjon.

2. Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu liikmena soovib Esindus, et ESTO -80 ja sellega samaaegselt korraldatav Rahvuskongress toimuks võimalikult laialdase osavõtuga. Erilist tähtsust omab Rahvuskongress vabade eestlaste seisukoha avaldamisel olukorra kohta okupeeritud Eestis ja eesti rahva vankumatu nõude kinnitamisel Eesti iseseisvuse taastamiseks. Selles osas ühtuvad Esinduse ja Komitee seisukohad 1972. aastal Eestis koostatud ja seal välja saadetud memorandumi sisuga. Esinduse ja Komitee juhatused on saavutanud kokkuleppe, et Rahvuskongressist 1980 võtavad osa kongressi delegaatidena sõna- ja hääleõigusega Rootsi Eestlaste Esinduse Esinduskogu sada saadikut ja Eesti Komitee Asemikekogu viiskümmend valitud liiget.

3. Komitee ja Esinduse juhatused on ühisel arusaamisel, et üksmeelel ja teineteise toetamisel on võimalik saavutada suuremaid tulemusi ja jõuda kiiremini meie ühisele eesmärgile — vaba ja iseseisev Eesti.

Käesolev deklaratsioon on praktiline samm koostööks ja selle arendamiseks. Oleme veendunud, et meie ühiseid taotlusi toetab üksmeelne eestlaskond Rootsis, okupeeritud kodumaal ja mujal.

Rootsi Eestlaste Esinduse ja Eesti Komitee Rootsis esindajad koostöödeklaratsiooni allakirjutamise koosolekul. Vasakult Rootsi Eestlaste Esinduse abiesimehed Leo Karupää, Johan Haabma, Tarmo Oja, Esinduse esimees Jaan Vilval, Eesti Komitee Rootsis esimees Heinrich Mark ja Komitee abiesimehed Johan Ungerson, Teodor Künnapas, Ivar Paljak.

Vaba maailma hävimiskeskus USA külje all

Havannas lõppes nn. kolmanda jõu riikide konverents, millest võttis osa 95 riigi või siis iseseisvust taotleva grupi esindajat. Need riigijuhid esindavad ligi miljard inimest. Kuuba diktaator F. Castro taotles nende viimist Moskva reele, mis aga ei õnnestunud. Konverensil esines palju vastuolusid. Nii jäi täitmata Kambodzha esinduse koht, sest ei jõutud kokkuleppele, kas Kambodzhat esindab Pol Poti rezhiimi delegatsioon, kes F. Castro poolt saadeti 20 miili Havanast eemale. Või esindab Kambodzhat praegune Hanoi nukuvalitsus eesotsas Samarini nimelise juhiga.

F. Castro jääb kuni järgmise konverentsini 1982. aastal, „kolmanda jõu riikide" grupi büroojuhiks ja tal on tugev positsioon Moskva mõjuvõimu laiendamisel USA külje all. F. Castro käsutuses on N. Liidu üksused Kuubal ja suured terroristide treeninglaagrid Kuubal, Granadas, Nikaraaguas ja mujal. Seega on Moskva asutanud vaba maailma hävitamiskeskuse otse USA külje alla, mida aga praegune USA administratsioon ei võta tõsiselt.

Nädalakroonika

PALESTIINA KÜSIMUSES EI SAADUD KOKKULEPPELE

• Egiptuse president Anwar Sadat sai Iisraeli pinnal kokku peaministri M. Beginiga. Kõnelused olid sõbralikud ja nad jõudsid kokkuleppele selles, et Iisrael tõmbab oma okupatsiooniväed välja Siinai kõrbe aladelt ja Egiptus varustab okupeeritud aladelt õliväljadelt Iisraeli õliga. A. Sadat avaldas lootust, et selle aasta lõpul ka teised Araabia riigid liituvad Iisraeli Egiptuse rahuga, kuid Jordaania kuningas Hussein rääkis Havannas, et Araabia riigid kunagi ei talu seda, et palestiinlasi ei lasta Jordania jõe läänekaldale asutada oma riiki. Kuid palestiinlaste küsimuses ei jõutud A. Sadati ja M. Begini vahel kokkuleppele.

• USA välissekretär C. Vance saatis N. Liidu saadikule noodi, milles ta märkis, et USA-le ei meeldi, et N. Liidu rünnakbrigaad suurtükkide tankide ja rakettidega asub Kuuba saarel, kuid ta ei nõudnud sõnaselgelt Vene brigaadi äraviimist. Endine välissekretär H. Kissinger seletas, et juba tema ajal 1977. a. oli vene rünnakbrigaad Kuubal.

• Iraani moslemite revolutsiooniline valitsus saatis Iraanist välja teadetebüroo AP esindaja, milline varustas uudistega ka Toronto Star'i. **See on juba 14-nes Vaba Maailma pressi esindaja, kes saadeti välja Iraanist. Põhjusena märgiti, et agentuur olevat saatnud vale informatsiooni New Yorki lehtedele.**

• Ameerika väljapanekutelt Moskva rahvusvaheliselt raamatute näituselt kõrvaldati vene miilitsa poolt 40 teost. Kõrvaldati raamatud, mis käsitasid Teist Maailmasõda, John Tolandi Adolf Hitleri elulugu ja Soveti dissidente käsitavad raamatud.

• Kanada majandusminister J. Grosbie seletas, et konservatiivide partei valimislubadust majaomanike hüpoteegilaenu protsentide maha arvamiseks tulumaksust rakendatakse juba sel aastal. Kuid kütteõlist tuleb maksta palju kõrgemat hinda.

• Endine IRA (Iiri salajase armee) terrorist andis ajakirjanikele jutuajamise, kus ta paljastas IRA telgitaguseid. Ta avaldas, et terroristide pommitamist ja pommide valmistamist juhtis Inglise lõhkeainete ala ekspert kolonel P. McMullen. Ta andis IRA käsutusse kõige paremaid lõhkeainete ala instrumente. Ta märkis, et pommid, millega hiljuti mõrvati krahv I. Mountbatten, tema sugulased, Inglise kolonel ja 18 Inglise sõdurit, süüdati raadiosignaalide abil. Kolonel McMullen immigreerus USA-sse, kust taotletakse tema väljasaatmist. Ta korraldas USA-s relvade ja laskemoona saatmist IRA käsutusse. IRA mässulisi finantseerivad Iiri päritoluga rikkad ja mõjukad ameeriklased. Kuid viimasel ajal saab IRA relvi, pomme ja varustust ka PLO, Palestiina terrori organisatsioonidelt ja teistelt terroris-

(Järg lk. 2)

Soome Vabadusrist üriku taustal, mille tekst on tõlgituna: Isamaa nimel ja Soome kaitsejõudude ülemjuhatajana määran sõjas osutatud teenete eest Teile lipnik Aleksander Luik IV klassi Vabadusristi mõõkadega. Peakorteris 17. septembril 1944. Soome marssal Mannerheim.

SOOME VABADUSRIST HILINES 35 AASTAT

Isamaa nimel ja Soome kaitsejõudude ülemjuhatajana marssal Mannerheimi poolt 17. septembril 1944. a. eesti vabatahtlikule antud Vabadusrist jõudis Torontosse 35-aastase hilinemisega. Vänrikki Aleksander Luik ei teadnud kõik need aastad, et temale sõjaliste teenete eest on määratud IV klassi Vabadusrist mõõkadega, kuni see saabus üllatusena posti teel Helsingist.

Nagu Aleksander Luik ütles „Meie Elule", ootas Vabadusrist Soomes oma omanikku, kuna puudus aadress kuhu see saata. „Kui mõnede andmete saamiseks kirjutasin Helsingisse, saadi teada minu elukohast Vabadusrist võeti välja arhiivist ja saadeti Kanadasse."

Vabadusristiga kaasub vastav tõend, mis aga ei näita teenetemärgi andmise põhjust. Aleksander Luik ise arvab, et see on seoses laskemoonalao plahvatusega Jalkalas, kus 160 sõdalast said surma. Vänrikki (lipnik) Aleksander Luik sai raske peahaava ja tõsteti hunnikusse surnute hulka. Alles hommikul keegi märkas, et ta end liigutas ja viidi siis haiglasse. Üteldakse, et plahvatuse momendil ja enne meelemärkuse kaotamist andis vänrikki Luik õppusel olevatele meestele korraldusi, mis päästis üle poolesaja elu.

Ta ise lamas neli kuud haiglas olles kõnevõimetu ega osanud ei kirjutada ega lugeda. Tal tuli kõik uuesti õppida.

Aleksander Luik sündis 31. jaanuaril 1916. a. Tartus. Lõpetas Kommertsgümnaasiumi. Õppis ülikoolis põllumajandust, tegi läbi sõjakooli ja hiljem õppis 5 semestrit arstiteaduskonnas. Akadeemiliselt kuulub ta Eesti Üliõpilaste Seltsi.

Saksa okupatsiooni ajal saatis vastuollu võimudega ja 1943. a. siirdus üle lahe Soome kus astus eesti üksusesse mille nimeks hiljem oli Jalaväerügement 200. Ta oli rühmaülema abi kui 1944. a. talvel rügement asus Jalkalas ja õppust peeti laskemoonalao lähedal, mis plahvatas.

Aleksander Luik
Soome Vabadusristiga

PÕHJAKOTKA "80"
ÜHISLEND EESTI PÄEVADELE
Lennud Torontost Stokholmi
27. juunil, 3. juulil, 4. juulil 1980. a.
Tagasilennud:
20. juulil, 27. juulil, 3. augustil 1980. a.
HIND UMBES $450.00
Registreerimine ja informatsioon
PÕHJAKOTKA "80" lennu toimkond.
P. Lawson Travel (tel. 826-8187)

ESTO '80 VÕIMLEMISE RÜHMAD ALGAVAD OMA TEGEVUST
neljapäeviti kl. 6 õ. Jesse Ketchum Public Schoolis
(Bay—Bloor) ja
teisipäeviti kl. 7 õ. Glenview Avenue Public Schoolis
(Lawrence—Avenue Rd.).
Registreerimine nendesse rühmadesse toimub 17. septembril kl. 6—8 õht. Glenview Avenue Public Schoolis, 401 Rosewell Ave. Informatsiooniks helistada: Merike Toomesele tel. 493-0795.

AKADEEMILINE KODU
korraldab reedel, 14. septembril 1979 a.
kell 7 õhtul Tartu College'is
DISCO TANTSU
Tulge tansukingades!

COSMOPOLITAN OPERA esitab
G. Puccini ooperi
LA BOHEME
kaastegev AVO KITTASK Marcello osas
Ryersoni teatris, 43 Gerrard St. East, Toronto
14. ja 15. septembril 1979 kell 8 õhtul.
Piletid saadaval Ryerson Theatre kassas.

VIIRALD - FESTIVAL
3.–4-dal novembril.

CLARK'I VALITSUSE PROBLEEMID

Konservatiividel ja nende liideril Joe Clark'il oli valimiskampaanias kergem lubadusi anda, kui nüüd valitsuses olles neid täita. Petro-Canada üleviimine eramajandusse, õlihinnad Kanada oma produktsioonist, maksualuse summa redutseerimine obligatsiooni intresside ja kinnisvara maksude arvel, Kanada saatkonna üleviimine Jerusalemma ning lõpuks Kanada vahekordade lahendamine Quebec'iga.

Kõik need on uued küsimused peale Quebeci küsimuse ja üles tõstetud Joe Clarki poolt, kes nüüd peaministrina peab neid lahendama. See ei tähenda seda, et neid küsimusi ei peaks käesolevas Kanadas üles tõstma ja lahendama. Küll tähendab see seda, et tõstetud poliitilised küsimused söövad valitsuse aja ja valitsusel on raske jõuda praktiliste küsimuste, nagu inflatsioon, tööpuudus ja Kanada dollari väärtuse juurde.

Kanada saatkonna üleviimine oli küllaltki piinlikuks ja tarbetuks küsimuseks, mis olude sunnil tuil kohe kalevi alla panna. Teised küsimused on sisulisema väärtusega ja kerkinuks varem või hiljem päevakorrale paratamatult. Need olidki küsimused Jasperi mägikuurortis, kuhu Clark valitsuse liikmed üle viis, et neid seal arutada, nagu samu küsimusi poleks valitsus suutnud arutada Ottawas ja palju odavamalt. Mis Jasperist lõpuks välja koorub, näitab tulevik.

Petro-Canadat ehitas liberaalide valitsus maksumaksja rahadega, et luua keskset praktilist organisatsiooni Kanada energiaküsimuse lahendamiseks. See soov oli mõistetav, sest õlikompaniid töötavad siin suures enamuses USA kapitaliga ja juhtimisega. Kanada vajas keskendatud tugeva kapitaliga riiklikku organit, et õli ekspluateerimises jõuda peremehe seisukorda. Küsimuseks jääb, kas riiklik organisatsioon on efektiivsem kui erakapital või ei ole ta seda mitte?

Teiseks küsimuseks on, kas on õige, et maksumaksja oma rahadega, kuid ilma omandiõiguseta, peab olema sellise ettevõtte finantseerija. Nagu iga riiklik ettevõte, nii paisus ka Petro-Canada aastatega 3000 töötajaga organisatsiooniks ja multimiljondollari ettevõtteks, kes haaras ka teiste ettevõtete järgi. Kas Petro-Canada tuleb juhtida erakapitali kätte või mitte, selle kohta puudub nüüd ka peaministri enda kabinetis üksmeel ja ühised seisukohad, rääkimata teistest ringkondadest valitsuse ümber.

Pealtvaatajal on selles küsimuses võimata ratsionaalset vastust anda, sest kõik oleneb sellest kuidas Petro-Canada töötab ja kuidas saab uus ettevõte erakapitali kätes töötama. Et sellele puudub vastus ka valitsuses endas, näitabki asjaolu, et ka valitsuses puudub üksmeel. Kuhu läheb Kanada õlihindadega, on järgmine küsimus. Tendents valitsuses on Kanada õlihinna tõstmiseks rahvusvahelise turu hindade suunas.

Kuid õli ei kuulu keskvalitsusele Ottawas, vaid asub läänes, kus ollakse arvamisel, et õlist saadavad ülejäägid kuuluvad sinna. Siin põrkubki Clarki valitsus Alberta huvide vastu, kus raha kogutakse oma huvides ja ehitatakse oma majandusliku impeeriumi. Kuidas kavatseb keskvalitsus Alberta õlide ülejääke jagada nii, et sellest ka teised Kanada provintsid osa saaksid? Kas peab keskvalitsus looma erilise õlimaksu, mis seadusandlikus korras laekub Ottawale ja jaguneb sealt ka teistesse provintsidesse? Ka see küsimus näitab, et Clarki valitsusel tuleb tugevaid piikidemurdmisi õli tootvate provintsidega.

Ometi jääb Clarki positiivseks püüdluseks riigi eelarvelisi kulutusi kokku tõmmata. Ametkonna vähendamine 60.000 töötaja võrra. Eelarvete koostamine eriprogrammide kohta ja neist kinni pidamine. On võimalik, et Clarki valitsus suudab siin asendada liberaalide hoolimata pillamise ja seda oli ammugi tarvis. Kuid Clarkil tuleb veelgi piikidemurdmist töötajaskonnaga, kui ta tahab piirata streigi õigust ühiskondlikul vajalikkudes aparatuurides töötajaile. Siin põrkub ta paratamatult tugevale vastupanule, sest kunagi eelmise valitsuse poolt antud vabadusi on raske tagasi võtta. Kuid ka see osutub paratamatuks, kui tahetakse ühiskondlikes aparatuurides korda majja panna. Kui Clark seda teeb või kas oma tagasivalimise hinnaga, siis teeb ta ühiskonnale teenuse, mida ühiskond ka kunagi vastavalt hindab.

Clarki valitsuse töö ei saa kerge olema. Kuid ta ei tohigi kerge olla, sest see toimub palju aastaid kannatanud Kanada ühiskonna nimel ja huvides ja ühiskond ootab seda Clarkilt.

V.

Tiibklaverid — Pianiinod
Petrof, Bluthner, Förster, j.t.
Uued ja renoveeritud.
Kitarrid, akordionid ja teised.
MUUSIKARIISTAD
Parandus. Üürimine.

Remenu
house of music Ltd.
553 Queen St. W., Toronto M5V 2B6,
Ont. — Tel. 363-1966, 363-2750

AKTUAALSEL TEEMAL

POLIITILINE KARNEVAL KUUBAL

Nn. kolmanda jõugrupi riigid pidasid möödunud nädalal Kuuba saarel Fidel Castro juures oma kuuendat konverentsi. Konverents, mille avamisel viibis ka Liitunud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär Kurt Waldheim, jättis kireva poliitilise karnevali mulje, kus esinesid kuningad oma uhkes riietuses, araabia sheigid valgetes rõivastes ning Aafrika riikide esindajad rahvarüüdes. Konverentsi võis esinemiste osas pidada peamiselt kahe mehe duelliks. „Kolmanda jõugrupi" asutajaks oli J. Tito Jugoslaaviast, kuid sellel konverentsil jäi ta tahaplaanile oma tasakaaluka vana riigimeheliku esinemisega Castro kõrval, kes pidas pooleteise tunni pikkuse hüsteerilise kommunistliku propagandamehe kõne. Ta mõistis teravalt hukka USA-d, Iisraeli Lähis-Ida rahu pärast. Sarjata sai ka Puna-Hiina Vietnami ründamise pärast. Kuid seal kerkisid üles ka Kambodzha vallutamine, Iraani kurdide allasurumine, F. Castro sõdurite tegevus Aafrika riikides jne.

Kolmanda jõugrupi riikide bloki moodustajaks oli omalajal J. Tito. Ta oli ka esimene, kes lahkus tol ajal Moskva poolt juhitud maailmakommunismi ühisrindest. Tosin aastaid hiljem lahkus Moskva liinilt Puna-Hiina ja hiljem toimus Lääne-Euroopa kommunistlikkude parteide, eesotsas Prantsuse ja Itaalia kommunistidega lahkumine Moskva eestkostmise alt. Nad nimetasid end eurokommunistideks, kes arendavad iseseisvat kommunismi.

Seekordne konverents peeti Kuubal, kes viimasel ajal on mänginud tähtsat osa N. Liidu kommunismi levitamisel Aasias ja Aafrikas. See on F. Castro isiku tõstnud eriti esile kommunistlikkude riikide peres ja kahtlemata mängis ta oma ägeda ja hüsteerilise revolutsioonilise pooleteise tunnise kõnega, milles süüdistas peamiselt USA-d, Iisraeli, Egiptust ja Hiinat konverentsil juhtivat rolli.

F. Castro luges oma kõne maha paberilt, kuid vürtsitas selle kommunistlikkude lööklausetega, põrutas rusikat ja vehkles kätega ning meenutas mõnevõrra Adolf Hitleri poliitilisi esinemisi. Ta oli eriti vastu Iisraeli ja Egiptuse rahule. Kuid ta ründas ka Hiinat sellepärast, et Hiina ründas Vietnami. Lõpuks kiitis ja ülistas F. Castro otseselt vene oktoobri revolutsiooni. Ta kutsus üles otseselt kõiki ühinema Moskva kommunistliku liiniga.

Tema kõne ajal jalutasid konverentsilt välja USA ja Hiina esindajad.

F. Castro eesmärgiks oli kolmanda jõu riike viia otseselt Moskva liinile, kuigi ta märkis, et Kuuba ei ole ühegi riigi suuvoodriks.

Järgmisel päeval sai sõna „kolmanda jõugrupi" asutaja ja senine ideoloog Jugoslaavia kommunistlik president, 87-me aastane Jooseph Tito. Ta esinemine oli vastandiks F. Castro revolutsioonilisele väljaastumisele. J. Tito eesmärgiks oli ilmselt ignoreerida igat viisi F. Castrot nii esinemiselt, kui ka taotlustelt. Vana riigimehena ta kutsus üles „kolmanda jõugrupi" riike mitte sekkuma suurvõimude, eriti USA, N. Liidu ja Hiina vahelisse külma sõtta. Ta märkis, et N. Liidu ja USA vaheline detente ei ole ainult nende kahe suurriigi vaheline asi. Vaid see püüab mõjutada ja kaasa tõmmata kõiki maailma riike. Ta ei võtnud üldse seisukohta küsimuses, kes peaks esitama Kambodzhat sel konverentsil, kas endise Pol Poti rezhiimi esindaja, või siis uue Hanoi Kambodzha nukuvalitsuse esindaja. Ta ei nimetanud ka otseselt Iisraeli ja Araabia riikide vahelist tüli Iisraeli-Egiptuse rahu pärast.

Ta taotles, et see konverents peaks võtma põhimõttelisi seisukohti, kuidas edaspidi teostada selle suure jõugrupi poliitikat. Kuid kõigepealt ta mõistis hukka sõjalised interventsioonid teiste riikide vastu. Need kahe kolmanda jõugrupi juhtiva mehe kõned eraldasid osavõtjad kahte erinevasse leeri. Kahtlemata oli J. Tito kõne mõnevõrra pettumuseks ägedatele kommunismi toetajatele.

Pealahing toimus konverentsi salajastes kommisjonides, kus arutati F. Castro ja J. Tito resolutsioone. Ägedad kokkupõrked toimusid Jugoslaavia välisministri ja Vietnami välisministri vahel. Vietnami välisminister süüdistas, et Jugoslaava oli süüdi selles, et tekkis konflikt Vietnami ja Kambodzha vahel. Ta süüdistas ka J. Titot selles, et Hiina ründas Vietnami. Jugoslaavia välisminister polnud ka suupeale kukkunud. Ta ütles, et selles, et Indo-Hiina ruumis ei ole rahu,on süüdi Hanoi, kes ründas Kambodzhat ja Laost. Kui keegi selles kahtleb, siis küsigu ükskõik milliselt Aasia riigi esindajalt. Kuid konverentsil kerkisid üles ka veel mitmed teised küsimused. Küsiti, et mis on Kuuba sõduritel asja Aafrikas ja Aasias. Iraanis mõrvatakse metsikult kurdi vähemusrahvast. OPECi riigid kurnavad oma kõrgete õlihindadega vaeseid riike jne. Mõisteti hukka need riigid, kes Jeruusalemma peavad Iisraeli pealinnaks, mis puudutab ka Kanadat.

See kolmanda jõugrupi riikide poliitiline jõu demonstratsioon USA vahetus läheduses tõstis pinevust ka Ameerika Ühendriikides. Välisminister C. Vance esitas Vene saadikule Washingtonis noodi, et Moskva võiks viia oma rünnak brigaadi Kuuba saarelt ära. Sellega kahtlemata kasvab pinevus USA ja N. Liidu vahel.

AJK

Jaapani sõjajõud suurendamisele

Jaapanit häirib N. Liidu mõjuvõimu kasvamine Kauge-Idas, eriti Indo-Hiina ruumis, kus Vietnam okupeeris Laose ja Kambodzha. Jaapan suurendas seepärast oma sõjalist eelarvet 9,6% võrra. Uus sõjaline eelarve on 10,4 miljardi dollarit.

Liberaalide konverents ilma Trudeau'ta

Kanada liberaalide partei 200 juhtivat tegelast korraldavad 13/14. oktoobril Lääne-Kanadas konverentsi liberaalide uue taktika kujundamiseks. Endine peaminister P. E. Trudeau ei ole sellest konverentsist osavõtjate hulgas.

Puudustkannatavate abistamiskonverents Ottawas

Ottawas toimus maailma puudustkannatavate abistamiseks konverents, kus moodustati toitainete fond, kust jagatakse näljahädalistele toitaineid ja vilja ülejääke. Kanada andis suure annuse vilja asutatud fondi ja määras suure summa nälgivate rahvaste abistamiseks.

KODUMAALE SUUNATUD SÜDAMEGA

Kodu Eestist lahkumise 35. aastapäevaks

Psalm 139, 7—12

Kodust ja kodumaalt lahkumine on elamus, mis on kirjutatud sügavalt iga võõrsil asuva inimese hinge.

Jumal, kes meid on loonud, on meile kinkinud imelise võime säilitada oma hinge varakambris mälestusi, pilte ja elamusi, mis meid rikastavad ja millede läbi Tema, kes meid igavese armastusega on armastanud, juhib ja hoiab õnnistatud teedel.

Meie elu tõelised rikkused ei ole kunagi väljaspool, nad on seal, kus Jumala armu läbi tuksub me süda ja kust viimselt välja kasvab me elu tõeline õnn.

Meie eksime, kui arvame, et me elame sellest, mis meil on väliselt. Iga inimene elab viimselt sellest, mis ta on ja mida ta evib sisemiselt.

Jumala Sõna õpetab meile, et meie sisemise olemuse juured on seal, kus on meil igaühe lapsepõlve-kodu. Moodne hingeraviteadus toob meile lähedale sama tõe. Meie hing on väga tugevasti mõjutatud lapsepõlveelamustest. Kodus pannakse põhialus sellele, mis ühest inimesest edaspidi saab.

Kodu ja kodumaa on suured väärtused, mida meil on põhjust pidada armsaks ja kalliks.

Me rändame tänasel mälestuspäeval sinna, kus asetseb meie kodu ja meie kodumaa. Suur lahutav veteväli ja meie rahva vaenlaste poolt püstitatud raudrimp ei takista meid mõttes sinna minemast.

Sa tunned seda teed, seda tänavat, seda jalgrada, mis viib sinna, kus on su kunagise kodu uks. Seal uksel seisis su ema, kui ta õhtu tulles kutsus lapsi tuppa. Võib-olla ta seisis sealsamas, kui ta kodumaa raskel tunnil saatis oma lapsi kaugele võõrsile. Ta seisis kodu-uksel hallipäisena ja lehvitas kaua, nagu oleks ta süda kartnud, et möödub palju, palju aastaid, enne kui jälle vabadus naaseb Eestimaale ja võõra vägivalla poolt lukustatud isamaa värav avatakse kaugetel maadel asuvaile tütardele ja poegadele.

Teated ja kirjad, tervitused ja fotod, mis on tulnud orjastatud kodumaalt, kõnelevad ühest tõsiasjast: Kodu-Eestisse jäänud ei ole meid unustanud!

Nad elavad seal küll raskeis elutingimustes. Neil ei ole oleviku-rõõmu. Neil on minevik, millest nad elavad, ja tulevik, millele nende kannatuste ja meeleheitega võitlev hing vastu sirutub.

Olevikku neil ei ole. On vaid minevik ja tulevik.

Neil on armastus oma paljukannatanud kodumaa ja saatuse vastu.

Aga ennekõike neil on usk ja lootus Temale, kelle käes on üksikinimeste ja rahvaste saatus. Vaikse, ent kindla kangelaslikkusega kannavad nad oma saatust, mis inimlikult vaadates on murdumiseni raske. Aga need, kes Jehoovat ootavad, kes oma lootuse panevad Temale, saavad uut rammu ja tõusevad kui kotkad üles meeleheite-kuristkestki.

Keset saatanlike jõudude võimutsemist, keset kannatusi ja kaotusi elab vaikne kindel kangelaslikkus, mis ei ole kaotanud usku Jumalasse ja mis ei kaota sellepärast ka mitte usku Eesti paremasse tulevikku.

Iga kord kui me rahvuslikel tähtpäevil mõtleme oma kodudele, omastele ja kodumaale, astub see vaikne kangelaslikkus aegade suurest pimedusest esile, vaatab meile silmi ja südamesse.

See vaikne kangelaslikkus elab kodumaal. Ta elab vanglates ja kommunismi orjalaagreis. Ta ei ole surnud sealgi, kus on võõra võimu tundmatud hauad. See vaikne kangelaslikkus, mis usub ja loodab, ootab, et meie, kes me elame suures vabaduses, julgeoleku ja heaolu tingimustes, ei unustaks, et meie sügavama olemuse juured on Jumalas ja nendes väärtustes, mis Jumal meile on annud.

Laskem täna sellel nimetul kangelaslikkusel kõnelda meie südametega, tuues meile lähedale Jumala mõtteid ja Jumalatahet.

Hääl suurest pimedusest ütleb meile:

Tea üht asja läbitungiva selgusega: sa elad, ei mitte iseenesest, vaid Jumala imelise armu läbi!

Sa elad ja su lähedased on su kõrval kodus ja siin, jumalakojas ainuüksi Jumala imelise armu läbi.

Leib on su laual.

Vabadus varjab sind.

Armastus on su ümber.

Ja kõige selle taga ei ole keegi muu kui See, kellele me Jeesuse Kristuse läbi tohime ütelda: Meie Isa, kes Sa oled taevas.

Külastasin raskesti haiget kaaseestlast miljonitelinna haiglas. Ta oli mulle täiesti tundmatu ja ta oli seal üksinda elu ja surma piiril. Kui nimetasin ta nime, avas ta silmad ja pidas mind arstiks. Kui ütlesin, kes olen, vaatas ta mulle otsa ja küsis: „Kas minuga on asi juba nii kaugel?" ...Ta mõtles ilmselt tollele suurele viimsele lõppjaamale, millest mitte keegi meist ei saa mööda sõita, vaid kus kuningas ja kerjus ei erine üksteisest enam muu kui ainult usu, armastuse ja lootuse poolest.

Mul oli juhuslikult kaasas käesoleva aasta leerilaululeht ja jätsin selle haige lauale. Kui ma teda mõne päeva pärast uuesti külastasin, oli ta vahepeal muutunud väga nõrgaks. Aga ta ütles mulle, et tunneb ennast hingeliselt hulga tugevamana. Ja ta käed võtsid laululehe ja ta luges mulle sealt paar rida, mille kohta ta mainis, et need olid teda hingeliselt palju aidanud:..

...„Tea: ka meeleheite-kuristiku kaldalt läheb tee Tema juurde, kes meid igavese armastusega on armastanud ja kes meid ei hülga — ka siis mitte, kui me Teda nii mõnigi kord oleme hüljanud."

Täna kodumaalt lahkumise mälestuspäeval tahan sulle ütelda:

„Tea: õnne ja vabadusegi juurest läheb tee Tema juurde, kes meid igavese armastusega on armastanud ja kes meid ei hülga — ka siis mitte, kui me Teda nii mõnigi kord oleme hüljanud."

Alates esimestest jõuludest Petlemas ja esimesest Suurreedest Kolgata mäel, me elame Jumala imelise armastuse piirkonnas.

Mitte meie ei ole otsinud ja armastanud Teda, vaid Tema armastus on leidnud meid. Me võime oma elu päikesepaistelistel aegadel sellest armastusest otsegu kinnisilmi mööda rutata. Me võime ütelda: ma saan ise toime oma hinge ja eluga ja mul ei ole tarvis Jumalat ja Tema Kristust.

Nii võime me mõtelda ja ütelda oma vaimses lühinägelikkuses, aga see ei tee olematuks ei Jumalat ega Tema imelist armastust.

Laulik tunnetas seda tõde sügavalt, kirjutades oma 139. laulus: „Kuhu ma võiksin minna su Vaimu eest? Ja kuhu ma põgeneksin su palge eest? Kui ma astuksin taevasse, siis oled sina seal; kui ma teeksin endale aseme surmavalda, vaata, sina oled seal. Kui ma võtaksin koidutiivad, ja asuksin elama viimse mere otsa, siis sealgi su käsi mind juhataks, ja su parem käsi haaraks mu kinni. Ja kui ma ütleksin: „Katku mind pimedus ja valgus mu ümber saagu ööks", siis pimedus ei oleks pime sinu ees, vaid öö oleks kui päev valge, pimedus oleks kui valgus" (s. 7—12).

...Ükski meist ei põgene Jumala eest; ükski meist ei põgene ka mitte selle eest, mis Jumal meilt ootab, kui me astume võõrsiloleku 36-ndasse aastasse?

Ma usun, Ta ootab meilt kõigilt üht — ootab armastust.

Armastus kuulub lahutamatult sügavama inimeseks-olemise juurde. Armastus on ka lahutamatuks osaks kristlase isamaa-armastusest.

Sinu oma hinge tervise, su sügavama elusisu ja tõelise õnne pärast, sinu kodu ja su kodumaa pärast ootab Jumal sinultki eelkõige armastust.

Kusagilt kaugelt on sadade tuhandete inimeste silmad suunatud meile, kes me elame Jumala imelise armu läbi.

Neis silmades peegeldub meie kauge kodumaa saatus, valu, kannatus — aga ka lootus. Nad on suunatud meie südameisse. Nad otsivad meie armastust, mis ei karda tegusid ja ohvreid.

Jumal ise süüdaku Jeesuse Kristuse läbi meie usu ja armastuse ja lootuse tuled põlema uue, heleda ja jõulise leegiga.

RUDOLF KIVIRANNA

TEADAANNE

Estonia orkestri esimene harjutus toimub 26. sept. 1979. a. Eesti Majas. Samal ajal peetakse üldkoosolek algusega 7.30 õhtul, järgmise päevakorraga:

1. **Koosoleku avamine ja rakendamine.**
2. **Tegevuse ja kassaaruanne 1978—79.**
3. **Tegevuskava ja eelarve 1979—80.**
4. **Valimised.**
5. **Kohal algatatud küsimused.**

Palume kõiki osa võtta ja uued liikmed teretulnud.

Nädalakroonika

(Algus esiküljel)

tide grupipidelt. Muuseas saab IRA toetust ka Liibüa presidendilt kol. Cadaffilt ning isegi Moskvast. IRA mõrvamise nimekirjas arvatakse olevat Inglise kuninganna, prints Charles ja teised kuningakoja liikmed. Pommidega tahetakse hävitada isegi Buckinghami palee.

● Neegri A. Johnsoni mahalaskmine tema oma majas politseiniku poolt, keda A. Johnson ähvardas aiatööriistaga on tekitanud Torontos ajakirjanduses ja nn. inimõiguste nõudjate hulgas suuri lainetusi ja Toronto politsei on terava kriitika all. Neegrite ja politsei vahelise tüli lahendajaks paluti Rooma katoliku kiriku kardinal C. E. Carter. Kuid see nimetamine on tekitanud veelgi suuremaid lahkhelisid.

● **Minister Roy Atkey teatas, et töötutele tasu maksmises võetakse ette suuremaid muudatusi, kuna praegune süsteemi järele on töötute tasud liiga kõrged ja kergesti välja maksetavad, mispärast väiksemapalgalisi töökohti ei taheta vastu võtta.**

● Rodeesia terroristide üks juhte Joshua Nkomo teatas, et terror jätkub, sest Rodeesia võimud korraldasid suuremaid haaranguid Mosambiikis asuvate terroristide laagrite vastu ja hukkasid üle 300 terroristi. Ta märkis, et Londoni konverents ei anna mingisuguseid tulemusi.

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja ühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Kas vanadekodu liiga kallis?

Eesti Abistamiskomitee Kanadas teatas „Meie Elu" nr. 34, esileheküljel ja esiartiklina, et tuba ehitusele tulevas vanadekodus maksab $10.000 —$15.000.

Seda lugedes tõusis kurku hellvalus tunne. Siis kui meie pealaed veel paljad polnud lubati „Eesti Kodu" projekti alustades, et sealt saadud rahadega püstitatakse vanadekodu. Kodu neile, kes pole oma ihurammu ja rügamisega raha kokku saanud, või kelle näpud pole teps mitte mammona korjamisega harjunud. Kes aga siiski haigena vajavad voodit ja suu ihkab jõuluks verivorsti.

See puhkekodu või „Home for the Aged", nagu ajaleht seda öeldakse tundub meile kättesaamatu. Viimaseks hingetõmbamiseks tuleb ikkagi riigi raviasutustesse minna, nagu see seniniont on toimunud.

Austraaliast tulnud eestlased peaks teadma, et sinna ehitati 1963. aastal esimene selletaoline hoone riigi abiga. See hosteli asub 1,5 aakrilisel maa-alal, on ühise suure eluruumi ja söögisaaliga. Kuidas see töötab?

EAK kuumaksu andmed $450—$550 tunduvad fantastiliselt kõrged! Üksik vana, kes elab oma võlavaba 3 magamistoaga majas — aias, maksab koos õli, elektri, telefoni ja muude kuludega kokku praegu $250 kuus.

Eluõhtul

☆

Toim. Küsimuseks jääb, kas EAK näeb selles summas ka inimeste hooldamise, arstiabi ja toidu?

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

Hans Kivi vastus Esto '80 Peakomiteele

Tänan Esto '80 Peakomiteed, kes juhtis minu tähelepanu sellele, et ühel minu poolt reserveeritud hotellil Stokholmis on olnud varemalt ärivahekord Inturisti'ga.

Soovitav oleks olnud kui Peakomitee ilma ajakirjanduse vahenduseta neil teadaolevaist andmetest minule otseselt oleks teatanud. Kuid selleks on nähtavasti omad põhjused.

Kui see tõele vastab, teen vastavad ümberkorraldused.

Vanasõna ütleb — heategu tuleb tasuda samaga. Pean seepärast oma kohuseks Peakomitee tähelepanu juhtida sellele, et Kanada Esto '80 lennukomitee ametlikuks reisibüroOks on P. Lawson Travel, kes samal ajal on ametlik Inturisti esindaja Kanadas.

Mis puutub Rootsi elukallidusse, see jäägu iga külastaja enda otsustada. Veelkord suur tänu!

Hans Kivi

KAI KÄÄRID'i BALLETIKOOL

Avamine esmaspäeval, 1. oktoobril 1979, kell 7 õhtul
Eesti Maja väikeses saalis.

Registreerimine 1. okt. kell 6—7 õhtul ja selle järele algab õppetöö.
Esmaspäeval, 1. okt. kell 7—8 — kehakasvatuse klass (16—60. a).
Samal õhtul kell 8—9 — edasi jõudnute Balleti klass (12—18 a.)
Kolmapäeval, 3. okt. kell 7—8 õhtul PROFESSIONAALNE BALLETI klass ja selle järele algab tantsugrupi proovid.

INFORMATSIOON TEL. 225-5595

SERGEI SOLDATOVI ELU ON OHUS

STOKHOLM — Läände on jõudnud Sergei Soldatovi raportid teda ähvardavast ohust. See on mees, kes on võtnud enesele Eesti Demokraatliku Liikumise sekretär-ideoloogi kohustused. Viimaste teadete järgi tahab KGB talle Mordva vangilaagris korraldada „kohtumist Marxiga" — s.t. salajast likvideerimist.

Märtsis 1978 ta saatis välja läkituse, milles ütles: „Olge tugevad võitluses Vabaduse ja Armastuse aate eest!"

Mullu saatis ta Eesti Vabariigi aastapäeva puhul avalduse Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumile. Selle tõi ära ka maa-aluste ühingu väljaanne „Tallinna Teataja" mai-juuni numbris 1978.

Sergei Soldatov kirjutab: „60 aastat tagasi, 24. veebruaril 1918 kuulutas Eestimaa end demokraatlikuks ja sõltumatuks Eesti Vabariigiks. Seega ilmutas eesti rahvas oma raugematut püüdlust vabadusele, mida pole suutnud lämmatada 7-sajandiline võõramaine ike. Sellele järgnenud Vabadussõda ja 21 töörikast iseseisvusaastat näitasid, et eesti rahvas on suuteline mehiselt kaitsma oma noort vastsündinud rahvusriiki, olema edukas majandus- ja kultuurialasel ülesehitustööl.

Edaspidised kannatusaastad on olnud eesti rahvale rängaks katsumuseks ja löönud ta kehasse veriseid haavu. Olen veendunud, et rahvas, kes nii visalt on võidelnud vabaduse ja iseseisvuse eest, kes nii suuri ohvreid on toonud vaba isamaa altarile, selle vabaduse ka kunagi saavutab. Nõuan Nõukogude valitsuselt eesti rahva enesemääramisõiguse austamist, mis on deklareeritud konstitutsioonis ja Helsingi kokkulepetes ning realiseeritav rahvahääletusel.

Nõuan kõikide poliitvangide vabastamist, kes on osa võtnud relvastatud võitlusest rahvusliku sõltumatuse eest või represseeritud oma rahvuslike või demokraatlike vaadete eest.

Oma nõudmisi toetan näljastreigiga."

Teatavasti mõisteti Sergei Soldatov kurikuulsal Tallinna-protsessil 1975. aasta sügisel kuueks aastaks sunnitööle ...

Jüri Lina

ILMUS

E. V. Saks

„SAXI-SAXA-SAX-SAKS NIMIKOND JA SUGUSELTS"

Hind $10.00

H. Salu

„PORKUNI PREILI"

Esseid Eesti kirjandusest

Hind $15.00

Postiga tellides lisandub saatekulu.

Müügil „MEIE ELU" talituses

958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

TORONTO NOORI LAKEWOODIS

Esines okup. kodumaalt ümberasuja

Iga septembri algul n.n. tööpüha nädalalõpp märgistab Lakewoodis asetleidva pidustusega ühtlasi suvehooaja ametlikku lõppu. Kuigi ilmade poolest veel suvi kestab, suletakse arusaamatul kombel kõik avalikud supeluskohad, — vähemalt kõrvaldatakse vetelpäästjad, algab koolitöö ja ülikoolisemestrid ning sügishooaeg. Käesoleval aastal juhtus Lakewoodis olema haruldaselt ilus ilm.

Juba reede õhtupoolikul hakkas kohale saabuma üllatavalt palju Kanada eesti nooremat peret, peamiselt Torontost ja selle ümbrusest. Nad lõid endid telklaagrisse Lakewoodi Eesti Maja taga asuvasse „parki" ja laupäevaks arvati neid olevat kohal ligemale 50! Telkijaile oli aga pisut üllatuseks, et Lakewoodis peale tööpüha nädalalõpu pidustuste pääsme võeti ka eraldi veel telkimisraha, missugust süsteemi näit. Seedrioru pidustuste külastajad ei tunne. Kõik Toronto piirkonnast saabunud kasutasid nädalalõppu ühtlasi ka lähedal asuvas ookeanis suplemiseks. Üsna rida aastaid tagasi „tööpüha" puhul ilmusid sinna mõned pidutsejad punastes särkides. Saades seeläbi teiste pilkealusteks, on selle „värvi näitamine" kadunud.

Seekord oli õhtuse kava juhtimine Guido Möhlmanni kätes. Kodumaal ta oli kutseline näitleja Tallinna Töölisteatris, elades Lakewoodis, on ta aktiivselt kaasa löönud Lakewoodi Eesti Teatri trupis. G. Möhlmann esitas teadustajana ka algupäraseid humoreske, saades rohket aplausi.

Tema näljas oli ka ajakohaseid palasid energiakriisist j.m. Heli ülekande süsteem töötas eeskujulikult (vastu seniseid tavasid) ja teadustaja sai sellest hoogu New Yorgi Eesti Maja helisüsteemi narrimiseks. See ala on muide üsna sageli „näritavaks kondiks", kusjuures kõikidele on eeskujuks manatud Seedriorul Kanadas olevat prefektset heli ülekande süsteemi.

Omamoodi sensatsiooniks oli bariton Peeter Jürgensteini esinemine. Ta on nooremapoolne mees, kes paar aastat tagasi sai Nõukogude võimudelt loa okup. Eestist asuda ümber Ühendriikidesse ja valis elukohaks Lakewoodi eestlaste keskuse. Ta tuli Eestist koos oma perekonna ja majakraamiga. P. Jürgenstein olla Eestis tegutsenud ka teatrialases töös. Asjane esinemine oli temale eestlaste avalikkuse ees esmakordne. Kogu ta programm, mida klaveril saatis pianist Linda Männik, oli koostatud nüüdisaegadel kodumaal loodud kergema ilmega lauludest. Solisti häälematerjal lubaks temast kujundada jatkuva kooli juures võimekat lauljat. Debüüdil ta kergelt närveeris, saavutas aga oma esitusile korraliku aplausi. Teiseks esinesid Viido ja Pia Polikarpus, vend ja õde, kes oma laulu saatsid kitarrimänguga ning kus Viido ka suupilli vahest kasutas. Nad esinevad rock-muusika stiilis aga mitte ülepakkuvalt ja said hea menu osalisteks. Osa esitatust oli nende pianistist ja end. koorijuhist ema Ingrid Polikarpuse looming.

EESTLASE KUNSTIKINGITUS ÜHENDRIIKIDE PRESIDENDILE

Montreal (M. E.) — Evald Sarnak, kes töötab Montreali suurfirma Montreal Engineering juures illustraatorina, oli maalinud möödunud kevadel portree Ühendriikide presidendist Jimmy Carter'ist, ning leides tulemuse rahuldava olevat, saatnud selle presidendile kingituseks. Nüüd saabus talle Jimmy Carter'i isiklik tänukiri kingituse eest üheskoos suure värvifotoga presidendi perekonnast. President rõhutab eriliselt Evald Sarnaki kunstilist annet.

Pöördusime Evald Sarnaki poole küsimusega, mis õhutas teda presidendi portreed maalima.

„See oli õieti mu töökolleegide pealekäimine," vastas Sarnak. „Kunagi varem ilmus ajakirjades ja ajalehtedes teade, et keegi Ühendriikides oli joonistanud portree Henry Kissinger'ist ja selle talle kingituseks saatnud. Kuna selle portree tabavus oli jätnud õige palju soovida, oli see kunstnikule tagasi saadetud. Mu kolleegid leidsid, et ma olen suuteline paremaks tulemuseks ja õhutasid mind Kissingeri portreega katsetama. Kuid ma ei tunnud kutsumust niiviisi kellegiga võistelda ja selle asemel tärkas mul huvi joonistada portree Jimmy Carterist, kelle vastu mul muide on sügav lugupidamine tema inimõiguste eest võitlemise tõttu."

— Kuuldes teie sellest sündmusest, ma püüdsin meelde tuletada, kas oleme kunagi näinud teie töid Montreali eesti kunstinäitustel?"

„Ei — ma ei ole kunagi nendel näitustel esinenud. Esiteks — ma pole kunagi tahtnud oma töid müüa ja niiviisi mul pole nagu tuhinat olnud kusagil esineda."

„Ometi peaksite seda tegema nüüd. Ma ei usu, et tööde müümine on tarvilik meie näitustel esinemise puhul. Muide — olete kogu aja Montrealis elanud?"

„Viimased 22 aastat. Töötasin alul Kanadasse tulles Torontos ühe firma juures, kes tõi mind hiljem Montreali. Ja hiljem läksin üle Montreal Engineering'u juurde, kus töötan praegu õieti osalise ajaga, kuna olen jõudnud juba pensioni-ikka ja nagu tahaks lubada enesele veidi rohkem mugavust."

„Kõike head ja laske endast rohkem kuulda!"

Henn Arvo

H K INSURANCE AGENCY LTD

23 Westmore Drive
Suite 200
Rexdale, Ontario M9V 3Y7
Tel. 745-4622

Kõikideks kindlustusteks

H. LATER & CO. LTD.

„Insurance"

1482 Bathurst St.,
Toronto, M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

„HITLERI AJAL ARENDATI ÕILSUST ..."

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Teise Maailmasõja puhkemise 40. aastapäeva eel valgustas saksa TV sõja puhkemise eelsündmusi, nende hulgas ka Hitleri võimuletulekut ning paljude sakslaste kaasajooksmise põhjuseid. Kolmest osast koosneva saate esimeses osas käsitleti ajajärku 1933—1939. aastani. Saate esimese osa alapealkirjaks oli „Valitses puhtus ja kord".

Saade juhatati sisse „Horst Wesseli-laulu" laulmisega suure rahvahulga poolt, kes seisis tõstetud kätega suure haakristilipu all. Edasi küsitleti rida vanemaid sakslasi, kes mäletasid Hitleri võimuletulekut.

„Hitleril oli õigus, mida ta tegi — ehitas autobahni ning järsku olid tööpuudus ja sellega kaasunud hädad korraga möödas," meenutas Hans Adler, kes põlveneb vaesest töölisperekonnast Essenis.

„Mehe tänavalt" mälestustes tuleb esile ikka ja jälle soov halbade majanduslike tingimuste parandamiseks ja „korraks ning puhtuseks". Poliitilist olukorda nagu ei pandud tähele.

Gretel Ulrichile, kes astus vabatahtlikult tööteenistusse, meeldis abi, mida ta võis seejuures osutada sotsiaalselt nõrkadele. „See ei vaimustanud mind üksnes, vaid haaras kogu mu meeli."

Koduperenaisele Elfriede Dumjuhnile, kelle isa pidi suure perega elatuma viie margaga nädalas sotsiaalabist, tuli Hitleriga pööre paremusele mitte üksnes majanduslikult vaid ka seltskondlikult. Ta astus BDM liikmeks (saksa tüdrukute liit). Oma tunnetusi selles organisatsioonis kirjeldab E. Dumjuhn: „Seal praktiseeriti kõike seda, mida olin alateadvuses soovinud — ilusad lauluõhtud, sõprusõhtud, ilusad väljasõidud. Minu mõiste järgi harrastati kõiki õilsat. Seetõttu jääb arusaamatuks, mispärast nüüd kõike seda, mis natsismiga ühenduses, väärituks ja räpaseks peetakse."

Charlotte von Freyburg, kes. oli alates 1933. BDM-i juhte, arvab koguni, et Hitler võis inimesi hüpnotiseerida. Ta oli 15-aastasena uusaasta vastuvõtul riigikantseleis, kus nägi Hitlerit 2 meetri kauguselt. Kui Hitler trepist alla tuli, oleks ta võinud kõigile kohalviibinutele käsutada hüpata jääkülma Spree jõkke ning rahvas oleks seda ka teinud. „Selle mehe silmades oli selline hüpnootiline võim," meenutas jutustaja.

Esimene kainestumine ja kahtlus tuli ilmselt pärast sakslaste sissemarssi Tshehhoslovakkiasse ja pärast n.n. kristallööd, mil algas juutide süstemaatiline jälitamine ja hävitamine. Hildegard Grunske meenutab juutide purustatud ärisid öeldes: „See oli esimene väike shokk, mida ma kogesin." Charlotte von Freyburg oli sõja puhkemiselt küll sisemiselt haaratud õudusest, kuid ta uskus Hitlerisse, kes „oli kõik loonud". Isegi lähenev kibe lõpp ja Goebbelsi üleskutse totaalseks sõjaks ei suutnud kõiki ärkvele raputada. „Ma ei osanud endale ette kujutada, mida totaalne sõda üldse tähendab," meenutab proua Dumjuhn. Mõtlesin, et see on selleks, et sõja võidame, kuna ma ei tahtnud seda kaotada, mida arvasin olevat nii ilusa. Mitte ainult mina, vaid kogu rahvas."

Kaamera ees oli ka neid, kes algusest peale Hitleri vastu olid, nagu näiteks Dachaus kinnipeetud sotsiaaldemokraat W. Bauer. Viimane sai seal nii rängasti peksta, et kannatab veel praegugi tagajärgede all.

Natside tegudega polnud nõus ka juuditar Schelhase, kes pääses gaasikambrist seetõttu, et oli abielus „aarialasega", ning et ta elukohas polnud teisi juute.

Üks meenutas, et ta isa olnud sotsiaaldemokraat ja ema nats, mis põhjustanud perekonnatülisid. Protestiks lasknud isa endale vurrud Stalini moodi ja habemetuti Lenini eeskujul kasvada.

Kogusummas küsitles saksa TV kirjalikult 3500 isikut, eelistades läbilõike kodanikke. „Paljud sakslased ei pannud Hitleri võimuletulekul tähele sündmuse poliitilist külge, vaid järgnesid oma tunnetele," konstateerivad materjali läbitöötanud TV-autorid.

-kk

Ameeriklaste pärg Kaug-Idas langenud eestlasile

Üle 60 Special Forces reservisti, kes olid saabunud koos perekonnaliikmetega, veetsid oma ühingu järjekordsed suvepäevad eesti skautlike noorte Järvemetsa laagris Lakewoodi lähistel. Selpuhul nende ühingu esindajad kolonelleitn. Muller ja kol.ltn. Gocejale asetasid ilusa ja suure elavatest lilledest USA rahvusvärvidega pärja laagri metsakiriku juures olevale mälestussambale, mis püstitati läinud aastal Korea ja Vietnami sõdades langenud eestlasile. Teretulemast eestlaste laagrialale ütles neile eesti organiastsioonide nimel ERKÜ esimees J. Simonson ja aktusel oli SF ühingu ridadest kaastegev eestlane Priit Parming.

Turu linna suurjuubel

Soome kõige vanem linn Turku sai augustis 750 a. vanuseks. Seda tähistati suurejooneliste pidustustesarjaga, kus oli rakendatud üle tuhande esineja kunsti- ja rahvakunsti aladelt. Ka toimus suur veesõidukite paraad Turu Aura jõel. Linn hävis 1827. a. sügisel suures tulekahjus ja kosus sellest algul aeglases tempos. Tänapäeval on Turus koos eeslinnadega ligemale 250-tuhat elanikku. Turku on olnud Soome tähtis kultuuri- ja hariduselu keskus ja meie kaasmaalasile hästi tuntud eriti Stokholm—Turku laevaliini kasutamise kaudu.

Toronto koolivalitsuse keelepärandi programm

....1979—80 kooliaastal avaneb Toronto kooliõpilastel võimalus õpetust saada oma emakeeltes. Toronto koolivalitsus võimaldab õpetuse saamist ükskõik missuguses keeles kui algkooliõpilaste hulgas leidub enam kui 25 õpilast, kes sooviksid oma emakeelt õppida. Õppeaeg algab septembri keskel ja kestab kuni maikuu keskpaigani hõlmates 2 ja pool tundi õpetust nädalas. Vanemad võivad oma lapsi registreerida septembri alguses, sellekohased kirjad saadetakse lastevanemaile koju kätte.

Need isikud, kes sooviksid koolivalitsuse Heritage Languages Programs õpetajad olla, peaksid oma sooviavaldused sisse saatma järgmisel aadressil: English as a Second Language and Heritage Languages Department, ruum 623, 155 College Street, Toronto.

Mitmed etnilised ühiskonnad on ehk huvitatud õhtukursuste või nädalalõpu kursuste korraldamisest mitmes Toronto asupaigas.

Etnilise pressi päev

Etniliste ajakirjanike klubi asutati Torontos 1978. a. Tegevus laienes tunduvalt käesoleval aastal, pärast uue juhatuse ametisse valimist. Klubil on momendil 90 liiget, 29-st erinevast rahvusest.

Märtsikuu peakoosolekul valiti presidendiks dr. A. Riboino, sekretäriks T. Ludvig, varahoidjaks P. Royenko ja koordinaatoriks W. Markiewicz. 3. mai koosolekul valiti kolm asepresidenti: M. Kominek, dr. O. Sekolsky ja pr. T. Szckely protokolli-sekretär J. Milek; kolmeliikmeline liikmeskonna komitee, esimees M. S. Ziniak; neljaliikmeline juhtkirja komitee, esimees A. Nõmmik; neljaliikmeline kultuuriliste ürituste komitee, esimees N. H. Mario Callgun-Vorano; seitsmeliikmeline projektide komitee, esimees G. Egri; kolmeliikmeline radio ja TV komitee, esimees pr. Carol Kesik; kolmeliikmeline finantskomitee, esimees J. Lichacz ja kolmeliikmeline revisjonikomisjon, esimees H. Rebane.

7. juuni koosolekul täiendati töökomiteede koosseise ja 5. juuli koosolekul määrati 1. asepresidendi pädevusse kultuurilised üritused; 2. asepresidendi pädevusse poliitilised aktsioonid ja 3. asepresidendi pädevusse — informatsioon.

Selle aasta üritustest märkimisväärne oli Rahvuslik Ajakirjanduse Nädal, Sitsiilia pidustus, Ukraina laulude õhtu, sekretär Walstein võttis osa Ülemaailmsest Kommunismivastasest kongressist Paraguais. Klubi ettepanekul nimetati 4. sept. Etnilise Pressi Päevaks. Borough York linnapea korraldas sellel päeval etniliste ajakirjanikele vastuvõtu, kus president A. Riboino andis üle linnapeale tunnustusaadressi.

-k.

Kontsert-jumalateenistus Detroit'is

Kodumaalt lahkumise 35. aastapäeva ja koguduse 25. aastapäeva tähistamiseks toimub Detroit'is pühapäeval, 23. sept. algusega kl. 2 p. kontsert-jumalateenistus. Jutlustab külalisõpetaja A. Taul Torontost. Liturgia — koguduse õp. M. Soovik. Laulab bass-bariton R. Tralla, keda saadab E. Kalkun.

Jumalateenistusele järgneb kohvilaud.

600 soome naist „ründasid" veebel J. Läätsa

Soome ajakirja Hymy veergudel ilmus hiljuti pikem lugu 39. aasta vanusest Jüri Läätsast, kes veedab oma lõbusat pensionipõlve Havai saarel pärast 20-aastast teenisust USA armees, viimati veebli auastmes (master sergeant). J. Lääts, keda USA armee Special Forces teeninud enamik kaasmaalasi ka isiklikult tunnevad, on hulga teenistusaastaid veetnud Kaug-Ida aladel, kaasaarvatult Vietnami sõjatanner. Soome ajakirja veergudele sattus ta suur värvifoto ja artikkel isemoodi asjaoludel. J. Läätsal hakkas nähtavasti igav senisest poissmehepõlvest ja ta asetas abiellumise sooviga soome neidudega tutvusotsimise kuulutuse ühte Soomes ilmuvasse väljaandesse. J. Lääts on nimelt isa-poolt eestlane ja ema-poolt soomlane, kusjuures ta valdab muide ka hästi neid mõlemaid keeli. Tagajärg oli üllatav: tervelt üle kuuesaja (!) soome noore naise avaldasid soovi temaga abielusadama jõuda. Omamoodi üllatav oli aga ka see, et neist ükski Jürile ei kõlbanud — nagu märgib ajakiri, ja Lääts veedab Havais edasi vallalise põlve.

Peaministri ja välisministri tänukirjad EKN-ule

Eestlaste Kesknõukogule Kanadas saabusid tänukirjad peaminister Joe Clark'ilt ja välisminister Flora MacDonald'ilt neile endise peaministri John Diefenbakeri surma puhul saadetud kaastundeavalduse ja Vietnami põgenike küsimuses Kanada seisukoha eest avaldatud tänu puhul.

John Diefenbakeri kohta ütleb peaminister J. Clark, et ta oli ainulaadne võitmatu inimene, kes puudutas kaaskanadlaste elu enam kui keegi teine. Kanada kaotas haruldase inimese, kuid seda kaotust korvab teadmine, et ta jättis maha meie maa paremana, heledamana ja uhkemana, kui see oli varem.

Välisminister Flora MacDonald tänab temale Vietnami põgenike küsimuses saadetud toetuse eest ja märgib, et Kanada, kes pärast Teist Maailmasõda on võtnud vastu sadutuhandeid põgenikke, tunneb erilist muret Indohiina põgenike küsimuses. Selles asjas soovib valitsus tihedat koostööd erasektoriga. Saadud paljud toetusavaldused on selles küsimuses julgustavad, kirjutab välisminister Flora MacDonald.

☆

Puuduvad andmed palju eestlastest on toetanud Vietnami põgenikke. Organiseeritult seda pole tehtud.

ESTO '80 vajab raha

STOKHOLM — Esto '80 jaoks on rohkem raha vaja, teatab Majandustoimkond.

1977—1978 laekus 177 307 krooni toetust. Panga intress 7034. Kokku 184 341 krooni.

20. juulini 1979 on sisse makstud 61 976 krooni toetust kaasmaalastelt. Invandrarverket on toetuseks maksnud 15 800 krooni. Siiani on käesoleval aastal laekunud 77 776 ja kogusumma on sellega tõusnud 262 117 kroonile.

Kuludeks on välja makstud 102 117 krooni. Peamiselt on rahad läinud selleks, et võimaldada toimkondade tööd. Alles on hetkel umbes 160 000 krooni.

Esto '80 kestseks tööks on eelarves ette nähtud 300 000 krooni. Sellele summale lisanduvad toimkondade kulud, mis juba siiani on neelanud 100 000 krooni. Toimkonnad vajavad vähemalt veel 50 000 krooni juurde.

Umbes 450 000 krooni on vaja eeltöödeks, sellest 260 000 krooni on käes.

Tallinn kinkis Kotkale Lenini ausamba

HELSINGI (M. E.) — Tallinna sõpruslinn Soomes on Kotka. See sai hiljuti saja aastaseks ja selle puhul kinkis Tallinn suure, seitsemeetrilise vundamendile asetatud kolme meetri kõrguse Lenini pronksist büsti. See paigutati parki, kus Lenin arvatavasti 72 aastat tagasi jalutas.

Ausammas on tehtud skulptor Mati Variku poolt ja see toodi mööda Juulis Kotkasse.

Samba avas N. Liidu suursaadik Soomes, Vladimir Sobolev.

Kõnelesid ka EKP esimene sekretär Karl Vaino, Tallinna linnapea Albert Norak ning Kotka linnavolikogu esimees Arvi Forss.

Peost võtsid osa veel Poola, Ida-Saksamaa ja Tshehhoslovakkia suursaadikud.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas: 1 a. $24.00, 6 k. $13.00, 3 k. $8.50 USA-sse: 1 a. 26.00, 6 k. $14.00, 3 k. $9.00. Ülemeremaadesse: 1 a. $30.00, 6 k. $16.00, 3 k. $10.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri ja lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50, 6 k. $8.25. Lennupostilisa Ülemeremaadesse: 1 a. $23.50, 6 k. $11.75.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

EESTI NAISTE VÄÄRIKAS PANUS VABADUSFONDILE

Laekunud tuhandelt annetajalt ligi 22.000 dollarit — Jutuajamine esimehe Kalju Jõgiga

Vabadusfondile on laekunud senini toetusi ligi 22.000 dollarit enam kui 1000 annetaja poolt, kelledest enamik on naised, ütles esimees Kalju Jõgi. Kuna korjandusaasta lõpeb 1. novembril, on loota, et see summa märgatavalt tõuseb.

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas saatis möödunud aasta sügisel umbes viietuhandele eesti perekonnale, Kalju Jõgi allkirjaga üleskutse kelledest viiendik reageeris.

— Olles eestlaskonna poolt valitud EKN koosseisus juba aastaid kaasa löönud, pani mind alati kurvastama nähes neid arve, mis toetustena igal aastal laekusid, ütles Kalju Jõgi. Oli ju teada, et Kanadas asus üle 6500 perekonnä, koguarvuga 18.000 eestlast. Laekumised aastate jooksul olid võrreldavad ühe keskmise sissetulekuga mehe aastapalgaga. Selle vähesega püüti hoida alaliselt lahti üht eestlust esindavat bürood, tasuda tööjõule, saata välja tuhandeid kirju, esindada meie maad valitsuse ja muude asutuste juures, toetada Ülemaailmset Eesti Kesknõukogu, eesti raadiosaateid, läbi viia iga-aastane Balti Õhtu Parlamendimäel, anda välja trükiseid Eesti kohta selgitusmaterjalina ja palju muud. Olin tähele pannud, et vähemtähtsad üritused, mis rahvale südamelähedased, tõid vähel kokku samasuuri summasid. Oma mõttes arvasin, et kuidas on see võimalik, et iga eestlane, kes ennast selleks peab, ei tule kaasa toetajana meie kõikide südamesoovi täitmisel — selgitada ja nõuda vabadust Eestile. Minu mõttega ühinesid 20 kaasmaalast, ja nii sai Vabadusfond omale toimkonna esindajatega igas suuremas eestlaste keskuses. Sellele toetudes olin nõus kandideerima Vabadusfondi esimehe kohale.

— Kuidas olete rahul laekumiste tulemustega?

— Üleskutse läks välja Kanada eestlaskonnale koputusega südamele ja muidugi ka rahakotile. Reageerimine rahakoti suhtes on seni annud paremaid tulemusi kui eelmistel aastatel, nii toetajate arvu suhtes (1025) kui ka laekumiste osas — ligi $22.000. See näitab, et üks igast kuuest eesti perekonnast on Vabadusfondiga ühinenud. Mul on aga rohkem usku meie rahvasse — vähemalt kolmandik peaks mõtlema nii nagu need kaasmaalased, kes korraldanud Eesti tutvustamiseks Tallinna Paviljoni, toetanud aktsioone nagu Rändraamatu „Ristideta hauad" viimine Parlamendimäele ja sõjavigastatute aukülalistena toomist Ülemaailmsete Eesti Päevadele.

Vabadusfond ja selle toetajaskond on vajalik niikaua kuni Eesti on taas vaba. Mida rohkem eestlasi ühineb Vabadusfondi toetajate perega, seda suurem on meie ühistunne, seda tugevam ja efektiivsem on meie välisvõitlus ja rohkem rõõmu meie rahval kodumaal, et neid ei ole unustatud.

— Kui tõsiselt suhtub Kanada eestlane meie vabadusvõitluse toetamisse?

— Enamus toetajaist on seda teinud minu arvates alates pagulusse tulekust saadik. Paljud on eemale jäänud igasuguste ühiskondlike lõhenemiste, kodumaa külastamise kriitika ja muude põhjuste tõttu. Aeg on teinud oma töö, meie arv väheneb, tihti inimene kes kolib metsarüppe elama, ei jäta endast aadressi, mille tagajärjel kaob ka side suurema kesksusega.

— Kuidas kavatsete läheneda nendele, kes senini on aastaid eesti ühiskondlikust tegevusest eemal seisnud?

— Ma usun, et peame tegema rohkem selgitavat tööd, et luua usaldusliik kontakt enamikuga meie siinsest rahvast.

— Kas toetajad on rahul EKN senise vabadusvõitlusliku tegevusega?

— Võib-olla paistab see imelikuna mõnele, aga kirjad mis toetajatelt saabuvad on seni olnud kõik heatahtlikud ja tööd õhutavad — vastandina nendele, mis ilma toetuseta saabuvad ja sageli sisaldavad põhjendamatut kriitikat.

Toetuste laekumisel panin tähele, et eesti naiste osatähtsus vabadusvõitlusliku töö toetamisel on eriti suur (70%), mis näitab, et iga algus tuleb eesti emast, kes vanasti pirru tule valguses vokiga kedrates lastele lugemist-laulmist õpetas, neid eestlaseks kasvatas ja kui sõda kodumaad ähvardas, pojad rindele saatis ja neid ootama jäi.

On ka olnud mõned juhtumid, kus kodumaalt tulnud külaline mõne Vabadusfondi komisjoni liikme üles otsib ja sugulaselt saadud $10 pihku pistab, öeldes, et teete head tööd, kodumaa loodab.

— Teil näib olevat usku ülesande kordaminekusse.

— Ajaloo jooksul on eesti rahvas hädaolukorras alati vaistlikult tunnetanud kokkuhoidmise ja ühiselt tegutsemise vabaduse väärtust. Kuigi meie oleme hädast pääsnud, meie maa ja rahvas ägab võõra võimu all, seega peaks iga rahvuslikult mõtlev ja tundev eestlane, ka paguluses sirgunud eesti noor, kaasaaitama võitlusele eestluse eluõiguse ja vabaduse eest. Positiivseks nähteks on, et viimasel aastal on paljud meie ühiskonnas tegutsevad noored ja segaabielulised ühinenud meie Vabadusfondi toetajate perega.

Ja lõpuks on tänavuse aasta tulemustest veel vara rääkida. Tänavune Vabadusfondi aasta lõpeb 1. novembril ja eelmiste aastate laekumised näitavad, et osa toetab kevadel, siis tuleb suvine vaheaeg, ja teine osa saadab toetused sügisel.

Nii jääb EKN Vabadusfond ootele, — näitame iseendile, et esimeseks novembriks oleme ühinenud teiste eestlastega Vabadusfondi kaudu ühisrindeks võitluses oma kodumaa vabaduse eest.

Vabadusfondiga ühinemiseks saata toetus Eestlaste Kesknõukogu Kanadas nimele (aadressil 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6), ära märkides oma nime ja aadressi, et Vabadusfondi komisjonil oleks võimalik teile lähetada nägus nummerdatud eestlaste Vabadusfondi toetajakaart.

HELIPLAADID

		Hind
LP # 71 (1)	(laste) SÜGIS JA TALVE LAULUD	$3.30
LP # 72 (2)	(laste) KEVAD JA SUVELAULUD	3.30
LP # 73 (3)	(laste) JÕULULAULUD	3.30
LP # 74 (4)	(laste) TILLUKE TIBUJALAKE	3.30
LP # 75 (5)	(laste) ARMAS EMA	3.30
LP #3402	VINDILISED VIISID (Kopvillem)	5.50
LP #3403	N. Põld NAAN PÕLD LAULAB	6.50
LP #3404	Järvi ja Kopvillem VIISE JA VINTE	5.50
LP #3406	H. Verder SÕDURILAULUD	5.50
LP #3407	N. Põld JÕULULAULUD	6.50
LP #3408	E. Loo KÜLASIMMAN	5.50
LP #3409	N. Põld PÕHJAMAA LAPSED	6.50
LP #3410	J. Villard KÜLALAULUD	5.50
LP #3411	I. Patrason—N. Põld: ENCHANTING EST.	5.50
LP #3412	H. Liiv & E. Loo TANTSUTAKTIS	5.50
LP #3413	N. Põld MUREMAA	6.50
LP #3414	R. Andre ME TÕUSEME JÄLLE	5.50
LP #3415	A. Raudsepp ÕN AEG ANTUD LAULDA	6.50
LP #3416	H. Betlem JÕULULAULUD	6.50
LP #3417	E. Loo RAHA PANEB RATTAD KÄIMA	5.50
LP #3418	V. Tali & H. Sepp MEENUB AEG	6.50
LP #3419	EBATRUUDUS	7.00
LP #3420	Dr. H. Tari „MIND ÄRA UNUSTA"	7.00
LP #0025	TALLINNA LAINEIL I	5.50
LP #0026	TALLINNA LAINEIL II	5.50
LP #1001	Heli neli TEEME POPPI	7.50
LP #1002	L. Ostrat ARMULAULU VIISE	7.50
LP #1003	Kaljo & Tarmo SÄDEMED	7.50
LP	L. Corradi ARMASTAN	6.50
LP # 122	ARMASTATUMAID EESTI LAULE	7.50
LP #1005	LUTTERUS	7.50
LP #1007	HÄMARIK	8.00
LP #1008	SUGAR SUGAR	8.00
LP #1009	JÜRI PEETERS	8.50
LP #1010	ELA JA LEEGITSE	8.00
LP #7016	Orkester ESTONIA	5.00
LP	L. Corradi IGATSUS LIILIA	6.50
LP #7001	KAJAKAS	5.00
LP # 301	Estonian voice MEREMUINASJUTT	7.50
LP # 302	Estonian voice KALEVITE KANTS	7.50
LP # 306	TÄHT ESTONIA TEATRIST	7.50
LP	H.A.M. Riivald LAULE KÕIGILE	7.50
LP	LEPATRIINU	7.00
LP #7601	LÕUNAMAALINN	7.50
LP	C. Animägi KUI MINA HAKKAN LAULEMAIE	6.50
LP # 010	S. Purre MA NÄEN	6.50
LP # 23	JAAN KUUSK	7.50
LP #7201	PEEGELDUSI	5.00
LP #7202	TULE RÄNDAME MÄNDIDE VÄRJUS	6.50
LP	H.A.M. Riivald PÜHAPÄEV	7.50
LP #6902	REET	6.50
LP	SUVEÖÖ	6.50
LP	SÜDASUVI	7.00
LP	LAULUPIDU ESTO '76	8.00
LP	LINDAU ÕED	7.50
LP	R. Ufer UNUSTUSTE TILK	7.00
LP	SIND TULEN KIITMA	7.00
LP	Marge TULE TAGASI	4.50
LP	R. Ufer TULE TAGASI	6.50
LP	Karike ESTONIAN SONGS	8.00
LP	LAULUPÄRG (laste)	10.00
LP	JUUBELIAASTA 25 (vaimulik)	6.00
LP	KODU LÄVEL 5 (vaimulik)	5.50

Plaatide hindadele lisandub Ontario jaemüügimaks 7% ja postiga tellides saatekulu.

Müügil „MEIE ELU" talituses

Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Neljapäeval, 6. septembril avati Eesti Maja kohvik, mida majandavad Tiiu Henley ja ta ema Alvi Luukas. Äripäevadel on kohvik avatud kl. 5—10 õ. laupäevadel kl. 9—2 p. ja pühapäevadel kl. 12—6 õ. Reedel on kohvik suletud. Pildil, vasakult — Linda Hohmann, kes abistas perenaisi, Alvi Luukas — kohviku kaasmajandaja ja kohviku külastaja Elfride Mets.

Foto — O. Haamer

EESTI KOOLIS ALGAS ÕPPETÖÖ

Esmaspäeva õhtul olid Toronto Eesti Maja klassiruumid taas täidetud suverüpest tulnud eesti noorusega. Tavakohaselt alustati koolitööd aktusega suures saalis, kuhu oli kogunud ka arvukalt lastevanemaid.

Teretulemast kooliperele ütles koolijuhataja Henn Ründva. Praostpedagoog E. Lepik alustas oma kõnet lauluga: „Kalla kallis isakäsi ..." Kõne motoks olid kuningas Saalomoni tarkusesõnad. Kuigi meid lahutab sellest kuulsast ja targast mehest pikk ajavahe, on ta mõtted ja sõnad levinud ning jäänud püsima läbi aegade.

Saalomoni tarkuse aluseks oli moto: „Inimene õpi, saa targaks, kasuta ära seda, mida õppisid" — siis saab sinust tark mees ja naine! Inimene õpib seni kui elab! Kõik elavad olevused õpivad. Kõneleja tõi elava näite sellest, kuidas noor kutsikas ei tahtnud õppida korda täitma ega pidama. Kui aga koeraema kutsikat kord raputas, ei läinud koerapoeg enam omateed, vaid täitis käsku. Kui kooliõpetajagi vahest kulmu kortsutab ja kärgib on seegi vajalik õpetuse juures. Praost Lepik võrdles kooliminekut, me oma pärismaal ja siin vabas ilmas. Isademaal lähevad lapsed kooli, mille üle levib eriline vari.

Siinne kool on vabal maal ja vabas vaimus,

kus võite end „sirgu ajada", kuigi isad, emad käsivad teid siia tulla selleks, et teaksite, kes teie ISE olete. Vähe on neid inimesi, kes on rahvata, kodumaata nagu mustlased. Teie juured kisti lahti kodumaalt, isademaalt, aga siin, kooli ja vanemate juhatusel saate eestlasteks! Aidaku selles meid Jumal!

Taevaisa õnnistust palus praost lastele, vanematele, õpetajatele ja koolikomiteele, ning rõhutud kodumaale ja ta rahvale.

Järgmine kõneleja, koolikomitee esimees Hans Lupp avaldas headmeelt jälle kohata kooliperet, kes on täis energiat ja jõudu. Ta ütles, et mida vanemaks noor saab, seda rohkem tuleb tal õppida ja see ei ole raske.

Algav õppeaasta kujuneb erakordseks ja huvitavaks, teatas koolikomitee esimees. Oktoobris on eesti algkooli 30. aasta- ja keskkooli 15. aasta tähtpäev. Algab ka Ülemaailmsete Eesti Päevade ettevalmistamine koolis lauludе õppimise kaudu.

Toetuste tõttu koolile on nüüd võimalus teha soodustusi õpilastele nagu tasuta vihikud, kasutamiseks tasuta raamatud j.n.e. Õppemaks on ka tänavu odavam: perekonna pealt $30.00 aastas.

Toronto linna Board of Educationiga on meie kooli koostöö väga hea ja see asutus on üks kooli toetajatest. Uuele õppeaastale edu soovides lõpetas koolikomitee esimees Hans Lupp oma kõne.

Koolijuhataja Henn Ründva kõnepulti astudes toonitas, et meil kõigil on ühine usk:

eestlus ei tohi mitte kaduda!

Meie kõik pingutame end selleks. Noored, vanemad, õpetajad. Selleks, et teist lapsed, saaksid tublid eestlased.

Need, kes siin on juba kuus aastat õppinud, ütlevad, et meie tegime targasti, et siia tulime. Need sõbrad, keda siin koolis soetatakse jäävad truudeks sõpradeks kogu eluks. Meil kõigil on suur ja tugev side, mis meid kõiki seob, see on eesti keel. Ta jutustas loo, kuidas eesti keel oli tema elu päästnud, kui ta oli 1940. a. suvel metsavennana Vargamäe soodes ja rabades, venelaste eest peidus. Venelased ei mõistnud eesti keelt ja üks venemaa eestlane, kes oli tagaotsijate venelaste hulgas, oli metsavendi eesti keeles põgenema käskinud, mis metsävendadel õnnestus. Sellest ajast on koolijuhataja hakanud kõiki eestlasi nagu sugulasteks pidama.

Teie noored olete meile armsad, tulge kindlasti uued algajad meie juurde kooli! soovis koolijuhataja Henn Ründva.

Peale avaaktust toimus klassides õpilaste registreerimine ja tegeliku õppetöö algus.

Algajaid ja uusi õpilasi oli üle kahekümne.

H. L.

MONTREAL VALMIS UUEKS TEGEVUSHOOAJAKS

Montreali eesti seltskondlik ja ühiskondlik tegevus näib kõikide tundemärkide järele uueks hooajaks kõige hoolikamat ettevajmistust leidvat. Enamiku organisatsioonide tegevuskalendrid on üldjoontes juba kokku seatud ja kõik traditsioonilised üritused ning tähtpäevad on säilitatud.

Montreali Eesti Selts, kes kaotas oma kauaaegse esimehe Erich Aseri möödunud suvel ootamatu surma läbi, on kutsunud kokku erakorralise peakoosoleku neljapäeval, 20. septembril. Montreali Eesti Täienduse ja Pühapäevakool alustavad oma õpeaastat 16. septembril tõenäoliselt veidi kahanenud koosseisus, kuid ilmselt oma parimas vaimus ja täpselt samas vaimus kannab oma tööd ja tegevust edasi ka Montreali eesti skautide „Kalevi" lipkond, vaatamata ka oma tagasihoidlikule koosseisule. Lipkonna juht Endel Ruberg on tuntud Lembitu veendumuse poolest: „Niikaua, kui meil ka ainult üksainus põlvepikkune poisike järel, kõik pole veel kadunud!" Skautide ja hundude ühised koondised algavad uuesti septembrikuu lõpul. Pensionäride Klubi esimene uue hooaja kokkutulek leiab aset reedel, 21. septembril ja sellel kokkutulekul informeeritakse asjasthuvitatud Montreali pensionäre Toronto eesti vanadekodu asjus. Montreali oma vanadekodu rajamise mõte ei leidnud möödunud talvel sellekohase ankeedi andmetel küllaldast toetust. Montreali Jaani Koguduse äsja väljasaadetud ringkiri teatab, et kogudus on otsustanud kokku kutsuda grupi nooremaid inimesi, kes uuriks lähemalt abivajavate vanemate koguduseliikmete olukorda ja leida võimalusi nende abistamiseks vajaduse korral. Koguduse õpetaja Heino Laaneots on puhkusel 12. septembrist kuni 12. oktoobrini ning jumalateenistusi peavad sellel ajavahemikul õpetaja Peeter Vanker, õpetaja Udo Petersoo ning Heino Altosaar. Oma tegevust kännavad samuti edasi Montreali Segakoor, Montreali Eesti Võitlejate Ühing, Montreali Eesti Naisselts ja loodetavasti ka Montreali Eesti Rahvatantsu rühm „Kuppari".

TÄNU

Saarlaste Ühing on tänuvõlglane järgmistele daamidele ja härradele: pr-d H. Härm, O. Riis, L. Paara, M. Varik, S. Käärid, prl. L. Tõsine; hr-d A. Kapp ja E. Pintson. Aitäh tubli töö ja annetuste eest Suvepäeva heaks kordaminekuks.

☆

Pärast Suvepäeva peetud juhatuse koosolekul S. Laaniste kodus, nentisid juhatuse liikmed, et möödunud tegevaasta oli järjekordselt hästi õnnestunud. 1978/1979 tegevaasta annetustest toodi esile kaks suuremat: Vikingi mereskautidele $400.00 ja prof. Võõbusele $200.00. Koosolek lõpetati sooviga, et tulevase tegevaasta ettevõtted mööduksid sama tubli koostöö vaimuga.

Märt Vähi kõneleb Evangeeliuminädalal Torontos

Toronto Eesti Evangeelne Kogudus korraldab evangeeliuminädala 18.—23. septembrini. Nädala peakõneleja on noor pastor Märt Vähi, Fredericktonist N.B., kes on tuntud oma töö kaudu raudeesriidetaguste kristlaste abistamiseks. 1970. aastast alates on ta organiseerinud Piiblite üleviimist nii Eestisse kui Venemaale. See ajutiselt katkes kui Vähi koos perekonnaga võeti kinni Vene piiril 1977. aastal. Töö ei ole aga seisma jäänud vaid jatkub edukalt kuid teisiti. Nii on Vähi oma koguduse karjase ülesannete kõrval ka juhatajana töötamas Piibli levitamise organisatsioonis „Slavic Ministries".

Märt Vähi on mitmel korral esinenud suurtel konverentsidel nii Lõuna- kui Põhja-Ameerikas ja Euroopas ja ka televisiooni saadetes rääkinud oma põnevustest ja seiklustest selles ohtlikus töös. Populaarne vaimulik televisioonisaade „100 Huntley Street" (Global TV) andis kevadel edasi pooletunnilise intervjuu temaga ja kuuldavasti on talle kutse saabunud uueks intervjuuks.

Märt Vähi kõne on alati vaimulikul teemal, kuid ta toob sageli näiteid ja selgitavaid pilte oma läbielamustest. Evangeeliuminädala jumalateenistused peetakse Stone Church'is, 45 Davenport Road ja leiavad aset teisipäeval, 18. sept. ja neljapäeval, 20. sept. kell 7.30 õ., laupäeval, 22. sept. kell 7 õ. ja pühapäeval, 23. sept. kell 3 p.l. Peale külaliskõneleja on kaastegevad koguduse pastor Allan Laur, koguduse koor, solistid ja lauluansamblid.

Teadaanne gaid- ja skautjuhtidele

AK-1979 toimub Kotkajärvel 29.—30. sept. Mitte nädal varem.

☆

Rootsi laagrisse minejate registreerimise tähtpäev on 15. september, 1979. a.

E. Gaidide Malev Kanadas
E. Skautide Malev Kanadas

Rahvaõiva klassis algab õppetöö

Northern Secondary School'is, 851 Mt. Pleasant Rd., toimub õhtukooli õpilaste registreerimine 24. ja 25. septembril, kell 6 õhtul.

Küsida Estonian Embroidery klassi. Õppetöö algus 3. okt. kell 7.30 ja registreerimisel saadud kviitung klassi tuua. Informatsiooniks helistada Eha Toomberg'ile või kooli 487-5351.

Etnograafiline Ring alustab tööd

Etnograafiline Ring alustab 79/80 a. tööperioodi rahvaõivaste juurde kuuluvate peakatete valmistamise kursusega.

Kursus algab 27. sept. kell 7:30 õhtul Eesti Majas ruum nr. 12. Järgmisel suvel seisavad ees Ülemaailmsete Eesti Päevade pidustused Rootsis. Meie kõik koguneme sinna oma kaunistes rahvaõivastes. Ülikond ei ole aga iialgi täiuslik ilma peakatteta.

Kursus toimub neljap. õhtuti, algusega kell 7:30 ja kestab 6-a detsembrini. Kursusest osavõtt on tasuline.

Lähema informatsiooni saamiseks helistada tel. 438-6500. Registreerida võib ka kursuse alguses kohapeal. Uutel liikmetel registreerida samas.

Etnograafilise Ringi juhatus

Aiandusklubi käis Toronto Eesti Vinelandis

Augusti viimasel pühapäeval korraldas T. E. Aiandusklubi väljasõidu Vinelandis asuvasse Cherry Farms Ltd tallu. Taani päritoluga taluomanik S. Moyer koos eestlannast abikaasaga (neiuna Kond) kasvatab siin 140 aakrilisel pinnal virsikuid, pirne, kirsse, ploome, viinamarju, vaarikaid, sõstraid jt. Enamiku saagi korjavad ostjad ise viljapuudelt ja marjapõõsastelt. Pererahvas on saanud erialalise ettevalmistuse Guelphi ülikoolis. Aiandusklubi liikmete ja külalistega saabunud bussi tervitas perepreroua koos peremehega. Avar parkimisväljak täitus peagi autodega. Pärast kiiret kehakinnitust asuti virsikute ja pirnide korjamisele. Redhaven ja Velvet virsikud ning Bartlett pirnid olid saadaval hinnaga 30 centi nael. Kogu Moyeri perekond koos palgalistega oli tegevuses ostjaskonnaga — nende veoga saagirikaste viljapuude juurde, korjatud viljade kaalumisega jne. Naabruses asub ka perenaise Võrumaalt pärinevate vanemate puuvilju kasvatav talu. Peagi täitus buss puuviljakorvidega. Tänusõnadega pererahvale asuti koduteele. Vahepeatus tehti Hamiltoni Botaanika-aias, kus vaadeldi roosiaias roose ja suvelillede katselappe. Siin nähti meeldivaid suvelillede kaunite värviderikkaid gruppe. Esinesid siravad pruudisõled, kaunid ornamentaalsed piprad, huvipakkuvad kilbirohud, saialilled, hiina roosid, pelargooniumid jt.

Torontosse saabudes kuulus osavõtjate tänu väljasõidu korraldajatele Aiandusklubi juhatusliikmetele Maimu Usin'ale ja M. Joasaare'le huvitava bussimatka eest. Avaldati mõtteid, et tulevikus võiks selliseid väljasõite suvel rohkem olla.

EKs

Eesti keskkoolis algab õppetöö

Eesti keskkooli õppetöö T.E.S. Täienduskoolis algab Eesti Majas, 958 Broadview Ave., reedel, 21. septembril s.a. kell 19.00.

Keskkooli võetakse vastu noori, kes on lõpetanud T.E.S. Täienduskooli kursuse või mõne teise täienduskooli kuus algkooli klassi. Registreerimine ja vastuvõtmine toimub esimesel koolipäeval kohapeal.

Toronto Eesti Keskkool töötab reede õhtuti Eesti Majas täienduskoolile kohandatud keskkooli õppekavade alusel ja ulatuses, mida võimaldab kasutadaolev aeg. Kursuse pikkuseks on kolm aastat.

KOOLIKOMITEE

Esto Mutual Fund Ltd.

7. sept. aktsia hind $9.44

145 King Street West, Suite 1900, Toronto M5H 3M1 — tel. 364-1131

Õhtul tel. 925-6812

ida majandavad Tiiu
k avatud kl. 5—10 õ.
edel on kohvik sule-
renaisi, Alvi Luukas
ide Mets.
Foto — O. Haamer

PETÖÖ

uumid taas täidetud
tati koolitööd aktu-
anemaid.

keskkooli 15. aasta
ka Ülemaailmsete
tevalmistamine koo-
ise kaudu.
koolile on nüüd
odustusi õpilastele
ikud, kasutamiseks
j.n.e. Õppemaks on
n: perekonna pealt

Board of Educatio-
li koostöö väga hea
üks kooli toetaja-
astale edu soovides
itee esimees Hans

lenn Ründva köne-
itas, et meil kõigil

nitte kaduda!

tame end selleks.
õpetajad. Selleks,
ksid tublid eestla-

n juba kuus aastat
et meie tegime tar-
me. Need sõbrad,
soetatakse jäävad
s kogu eluks. Meil
tugev side, mis
ee on eesti keel. Ta
as eesti keel oli
, kui ta oli 1940. a.
a Vargamäe soo-
elaste eest peidus.
nud eesti keelt ja
ane, kes oli taga-
hulgas, oli metsa-
põgenema käski-
ndadel õnnestus,
olijuhataja haka-
nagu sugulasteks

e meile armsad,
ed algajad meie
vis koolijuhataja

toimus klassides
mine ja tegeliku

õpilasi oli üle ka-

H. L.

kkoolis
petöö

õppetöö T.E.S.
b Eesti Majas,
reedel, 21. sep-

se vastu noori,
T.E.S. Täiendus-
ine teise täien-
i klassi. Regist-
õtmine toimub
kohapeal.
eskkool töötab
Majas täiendus-
keskkooli õppe-
tuses, mida või-
v aeg. Kursuse
astat.

OLIKOMITEE

Fund Ltd.

Ind. $9.44

st, Suite 1900,
— tel. 364-1131
25-6812

niumid jt.
es kuulus osa-
du korraldaja-
hatusliikmetele
Joasaare'le hu-
eest. Avaldati
võiks selliseid
m olla.

EKs

40 aastat tagasi

HITLER MÜÜS BALTI RIIGID STALINILE

23. augustil ja 28. septembril 1939 sõlmiti Kremlis J. V. Stalini juuresolekul ja Adolf Hitleri volitusel n.n. Ribbentrop-Molotov kokkulepped ja Saksa-Vene sõprusleping, mis jagasid Balti vabariigi ja Poola territooriumi rahvussotsialistliku Saksamaa ja kommunistliku Nõukogude Vene „mõjusfääridesse" lepingute ja eriti neile täienduseks koostatud salajaste lisaprotokollide — lepingute sõlmimisest on möödunud 40 aastat.

Järgnev kirjutus püüab neid kurikuulsaid Kremli ja Berliini diktaatorite „tehinguid" ja nende tulemusi, ulatust ja osatähtsust kirjeldada, toetudes usaldusväärsetele allikmaterjalidele, nii nagu need on diplomaatilistes dokumentides jäädvustatud.

3.

Saksa välisministri teine ajaloolone lend Moskvasse toimus 27. septembril. Esimene konverents Stalini ja Molotoviga kestis õhtul kella 10-st kuni kella üheni öösel. 28. septembril lasti v. Ribbentropil oodata kuni kella kolmeni p.l., sest hommikuspoolel Stalinil ja Molotovil oli Kremlis kokkusaamine Eesti välisministri K. Selteriga, N. Vene ja Eesti vahelise mit tekallaletungi ja Soveti sõjaliste baaside rajamiseks Eesti Territooriumile pealesurutud lepingu sõlmimiseks. USA allikad väidavad, et Ribbentropil lasti oodata kuni sundkokkulepe oli Eestile peale surutud, et siis Ribbentrop asetada sündinud fakti ette.

Muide Saksa allikas märgib ekslikult, et Stalinil oli sellel saatuslikul hommikul läbirääkimised lätlastega, mida Ribbentropile oli teatatud ja nagu viimase päevakavas oli kirjutatud. (On ilmne, et Kremli valitsejad varjasid oma taktikat ja ei olnud veendunud kas leping Eestiga realiseerub).

SÕPRUSLEPING

28. septembril 1939 koostati Kremlis Hitleri Saksamaa ja Stalini Venemaa vahel „German—Soviet Boundary and Friendship Treaty" ja kolm salajast täiendavat protokolli, millele von Ribbentrop ja Molotov Stalini juuresolekul järgmisel hommikul kell viis alla kirjutasid. „Saksa—Vene piiride ja sõprusleping" koosneb viiest lühikesest osast, (Articles). Nende sissejuhatuses on deklareeritud, et Saksa riigi ja N. Liidu valitsuste arvates on nende ainuõigus, pärast Poola riigi kokkuvarisemist, jalule seada rahu ja kord sellel territooriumil ja kindlustada inimestele, kes sellel elavad, rahulik elu ja säilitada nende rahvuslik loomus.

I artiklis lepinglased määritlesid omavahelise rahvuslike huvide piirina endise Poola riigi territooriumil, vastavalt lepingule lisatud maakaardile tõmmatud, (muide Stalini poolt isiklikult oma käega, J. K.) joone kohaselt, mida täpsemalt pidi sõnastatama lepingut täiendavas protokollis. (Seda protokolli ega maakaarti USA State Department'i raamatus, ega Saksa diplomaatiliste dokumentide hulgas ei leitud. Ilmselt jäid need Kremli võimude poolt sakslastele üle andmata.)

II artiklis deklareeriti veelkordselt, et mõlemad lepingu osalised tunnustavad I-ses artiklis fikseeritud piire kui lõplikke ja on kohustatud tagasi lükkama kõigi kolmandate riikide vahelesegamist selle lepingu vastu.

III artikkel määritles, et maa-aladel kokkulepitud piirjoonest läänepool Saksa riik ja piirist idapool N. Liit teostavad vajalikud ümberkorraldused elanikkonna administreerimiseks.

IV artiklis kinnitati, et see lahendus olgu kindel alus progressiivseks arenguks sõbralikus vahekorras, („... between their peoples.") — s.t. sakslaste ja venelaste rahvuslikes huvides.

V artikkel fikseerib lepingu ratifitseerimiskirjade vahetuse, kohaks Berliini, nii kiiresti kui võimalik ja et leping jõustus Ribbentropi ja Molotovi poolt allakirjutamisega, mis toimus 29. septembri hommikul kell viis. (Seda üldiselt tuntud kui 28. septembri lepingut Briti teaduslike instituutide väljaannetes mainitaks kui 29. septembri lepingut.)

SALAPROTOKOLLID

Esimene salajane lisaprotokoll keelab lepinglastele takistuste tegemise Saksa riigi kodanikele ja sakslaste järeltulijatele, kes elavad N. Liidu „mõjusfääri" aladel ja kes soovivad ümber asuda Saksamaale või Saksamaa jurisdiktsiooni aladele. Ümberasujatele mahajäänud varade eest õiglase tasu kättesaamiseks on nõukogude võimud kohustatud abiks olema. Samasuguse kohustuse võttis endale ka Saksa valitsus, et nende jurisdiktsiooni all elunevad ukrainlased ja valgevenelased saaks soovi korral ümber asuda N. Liidu „mõjusfääridesse" ja ka nende varade eest saaks õiglaselt tasutud.

Teine salajane lisa-protokoll määritleb, et 23. augusti salajane lisaprotokoll muudeti selles osas, et nüüd Leedu territoorium enamuses määrati Soveti „mõjusfääri", originaalselt Saksamaale lubamise asemel. Seda põhjustas asjaolu, et Saksa väed olid vallutanud Poola territooriumil Lublini ja osa Warssavi provintsist, mis 23. augusti lepingu kohaselt pidid kuuluma venelaste „saagi" hulka. Sakslased omakorda nõudsid mõningate Leedu alade tagasisaamist, mis I Maailmasõja lõpul anti Leedule. Samas sala-protokollis määritleti, et kõik tollal kehtinud Leedu ja Saksamaa vahelised majanduslikud lepingud jäävad kehtima ja Soveti valitsus ei tohi nende jatkumist takistada.

Kolmas salajane lisaprotokoll kohustas lepinglasi maha suruma igasuguse võimaliku agitatsiooni Poola riigi iseseisvuse huvidega, mõlemipool uut administratsiooni piiri. Kui midagi taolist avastataks, siis lepinglased on kohustatud teineteist sellest informeerima, et siis ühiselt selle vastu astuda. (Seda kasutatigi hiljem demokraatlike riikide protestide tagasilükkamiseks ühiselt.)

RÖÖVPOLIITIKA

Nagu Briti ja USA dokumendid tõendavad, pärast 28. septembri Kremlis sõpruslepingu sõlmimist ja Poola jagamist, Soveti esindajad nõudsid ja haarasid hulga rohkem strateegiliselt tähtsaid Poola alasid kui Puna-armee oli suutnud vallutada. Ameerikaste dokumentides on märgitud, et kuna Stalin võttis osa kõigi oluliste küsimuste otsustamisest, siis tavaliselt teised juuresolijad, ka Ribbentrop ja Schülenburg ei saanud oma seisukohti avaldada, kuna Stalin kogu aeg rääkis ja langetas otsusi. Kuna Stalin „oma õiglase meelega" ei tahtnud agressor Hitlerilt mõningaid sakslaste poolt vallutatud Poola alasid kingina vastu võtta, siis maksti Stalini korraldusel Saksamaale 35,5 miljonit Riigimarka nende alade eest. 28. septembri kokkulepete kogutulemus oli sakslastele väga ebasoodus. Hitler olnud peale seda väga vihane ja olevat ühele oma heale sõbrale lausunud, et ta ei saa enne rahuldust kui Stalin raudu pandult Berliini tuuaks, s.t. Hitleri ette.

Mõlemi lepinglase selleks määratud kõrgemad ametikandjad: marssal Herman Göring ja Nikita Krushshev, kes oli siis Ukraina K(b)P võimumees ja Poolat okupeerinud Soveti väeosade politrukkide ülem, asusid kohe rinde kannul vastavalt lääne- ja idapoolsete Poola alade administratsioonide loomisele ja lepinglastele omast röövpoliitikat juhtima. Okupeeritud aladelt veeti välja kõike võimalikku „sõjasaaki". Vabrikute sisseseaded, toormaterjal, tsiviil kauba- ja toitainete laod konfiskeeriti või natsionaliseeriti ja saadeti rongidega Berliini või Moskva suunas teele.

J. Käis

(Järgneb)

PARAPSÜHHOLOOGIDE TAGAKIUSAMISEST NÕUKOGUDE LIIDUS

Kinniste uste taga toimub Nõukogude Liidus agar parapsühholoogilis-te nähtuste uurimine. Üritatakse leida kaitsevahendeid nn. sansväljade kahuri vastu, mille suunitlemisega on usinalt viimasel ajal ametis olnud hiinlased. Ametlikult pole aga parapsühholoogilisi nähtusi olemaski!

Erauurijaid takistatakse kõikvõimalikult. Neid on ähvardatud saata vaimuhaiglasse, kui nad oma uuringuist ei loobu (näiteks moskvalanna Varvara Ivanovaga on eriti pahasti ümber käidud, sooritatud koguni läbiotsimine kodus). Valitsevate ringkondade arvates ei tohi rahval olla mitte mingisugust ettekujutust sääraste nähtuste olemusest, et neid ilminguid hiljem seda paremini omakasupüüdlikes huvides ära kasutada. Moskvas on praegu juba mitu salajast instituuti, kus tegeldakse probleemiga, kuidas ofstarbekamalt rakendada erinevaid meelteväliseid nähtusi (sealhulgas meetodeid oma rahva märkamatuks psüühiliseks mõjustamiseks). Sellepärast peab ajakirjandus looma neist asjust kirjutades võimalikult hämara pildi.

1974. aastal toimus Genuas rahvusvaheline parapsühholoogia konverents, mis oli pühendatud Tshehhoslovakkia ja Nõukogude parapsühholoogiale. Ühelgi parapsühholoogil Nõukogude Liidust ei lubanud võimud sellest osaleda. Vastavad ettekanded Nõukogude uuringuist esitasid inglane Herbert ja brasiilia uurija Rodrigues.

Nõukogude Liidus on praegu kõik positiivsed parapsühholoogia- ja UFO-teemalised loengud suurema avalikkuse ees keelatud.

Eriti marru on ametiisikud läinud nende juhtumite avaldamise puhul, mis vihjavad taaskehastumise võimalusele (see olevat sulaselge budism!). Iga parapsühholoogia-alase kirjutise ilmumine sealkandis on seega eriline ime (ka juhul, kui nähtusi eitatakse või uurijaid sõimatakse petisteks jne.). Inimesed aga järeldavad, et kui juba sõimatakse, ju seal taga siis midagi ikka on. Nii on nõukogude ametivõimud asjale tahtmatult reklaami teinud, tõstes viimasel ajal tunduvalt intelligentsi (peamiselt loovisikute) ja eriti noorte huvi mõistatuslike nähtuste vastu. Nii suutsid ametivõimud oma diskrimineerimispoliitikaga inimeste huvi parapsühholoogia vastu mõne kuuga enam tõsta kui tõsistel uurijatel aastatega.

Huvipakkuva ankeetküsitluse enese jaoks organiseeris eesti psühhiaater Ilmar Soomere 1972. aastal Vilniuses Balti psühholoogide konverentsil. Vastajaid oli 22 psühholoogi, kelle keskmine vanus 34 aastat. Neist 40% oli ise kogenud paraelamusi. Naisi oli 15, mehi 7.

Nähtuste olemasolu tunnustati järgmiselt:

1. Intuitiivne prohvetlus	87%
2. Telepaatia	82%
3. Prohvetlikud unenäod	64%
4. Astroloogia	64%
5. Ended	50%
6. Selgeltnägemine	45%
7. Imetervistamine	40%
8. Psühhokinees	31%
9. Saatuse paratamatus	27%
10. Hinge olemasolu	23%
11. UFO-d	18%
12. „Nõiavits"	13%
13. Taaskehastumine	9%

Sääraselt on siis küsitluse positiivsed tulemused üsna üllatuslikud, kui võtame arvesse igapäevast marksistlikku ajuloputust.

Nõnda pole ka parapsühholoogia vastu huvi tundvaid noori enam nii kerge hulluks tembeldada.

Pealegi ilmutavad vaimsete nähtuste vastu huvi just peamiselt intelligentsemad noored.

Tõsised parapsühholoogid näitavad tänapäeval inimestele vaimsuse teed. Tagakiusamine aitab neil paremini avastada ja kõrvaldada oma nõrku külgi. Nad pole mitte üksnes vaimsete nähtuste uurijad ja tutvustajad, vaid ka teiste abistajad ja teenäitajad, olles ühtlasi moraalseks eeskujuks. Parapsühholoog peab olema aus, ei tohi libastuda eetiliselt, loobuma alkoholist, suitsetamisest. Olles teadlik vaimsetest seadustest vastutab ta teistegi eest. Võiks arvata, et parapsühholoogide elulaad sobiks kommunistlikku ühiskonda, ent tegelikkuses on kõik hoopis teisiti. Parem juba joodikud ja muidu allakäinud kodanikud (paljud kommunistid on just säärased), kes ei suuda enam intuitiivselt ja loovalt mõelda, kui vaimsete tõdede poole püüdlevad moraalselt kindlad inimesed!

Läänemaailmas on pilt mõnevõrra teine. Uuringuid ei takistata, vastavad loengud ja kirjutised on lubatud... Kõige enam on parapsühholoogia-assotsiatsioone USA-s. Rohkem kui sajast organisatsioonist on erilaadsemaid tervistaja ja selgeltnägija Edgar Cayce nimeline. Maailma suurim paranähtuste uurimiskeskus aga asub Brasiilias ja seda juhib Oscar Quevedo. Seal on esindatud kõik koolkonnad. Selles on hulk laboratooriume, loengusaale ja ravi-asutusi, kus ametliku loaga tervistatakse inimesi psüühiliste võimete abil. Sao Paulos asub koguni Psühhobioföüsika Instituut, mis vahendab informatsiooni ka nõukogude parauurijatega.

Irvitajatest, ükskõiksetest ja nõukogude pimedusjüngritest hoolimata parapsühholoogiliste nähtuste uurimine jätkub kogu maailmas, ka supermaterialistlikus Nõukogude totalitaarriigis...

Jüri Lina

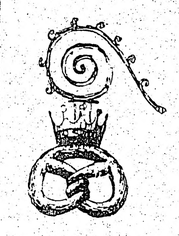

SOBIV KINK

HILJA TREUMUT ja VIIVI PIIRISILD'i

ingliskeelne kokaraamat

"COOKING ESTONIAN STYLE"

Hind $10.00, pluss saatekulu.

Müügil „MEIE ELU" talituses

958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

PAAVO NURMI LAPSEPÕLVEST JA NOORUSEST

M. Jukola: „Temas oli midagi ebainimlikult karmi..."

Kodumaal (1973. a.) on ilmunud kahe soome spordireporteri (P. Karikko ja M. Koski) koostööna P. Nurmi biograafia, mida eesti keelde tõlkinud — K. Raig. Raamat (124 lk.) on varustatud üsna rohkelt piltidega Paavo Nurmi elust ja tegevusest. Toome sellest huvitavast biograafiast mõne osa.

KUULSAIM KÕIGIST

Omal ajal oli kogu spordimaailm hämmastunud sellest kergusest, millega Paavo Nurmi purustas maailmarekordeid. See mõjus nii pimestavalt, et paljud pidasid saavutatud tulemusi rekorditabelite lõplikeks numbriteks. Leidus isegi asjatundjaid, kes arvasid, et neid ei suudeta enam ületada. Nurmi ise pidas sedalaadi ennustusi täiesti ekslikeks.

Paavo Nurmi miilijooksu maailmarekord (4.10,4) pidas vastu seitse aastat, 5000 m (14.28,2) kaheksa aastat, 10 000 m (30.06,2) kolmteist aastat ja tunnijooksu rekord (19 210 m) seitseteist aastat. Nüüd on need tulemused jäänud edetabelite tagumistele lehekülgedele, Nurmil on niisuguseid suursaavutusi, millele tema kuulsad järelkäijad pole saanud ligilähedalegi. Ta jooksis ligi 30 maailmarekordit, neist kaks, 1500 ja 5000 m, ühe tunni jooksul Helsingis 19. juunil 1924. aastal. Pariisi olümpiamängudel (10. juuli 1924) kulus Nurmil samale distantside kuldmetalite võitmiseks natuke üle tunni, kusjuures ta tegi seda mängleva kergusega. Kaks päeva hiljem võitis ta põrgukuumuses joostes 10 650 m maastikujooksu, kus 40-st startinust langes 25 minestanult tee veerde. Nurmi saabus finishisse uhkes üksinduses, sest teiseks tulnud suure vastupidavusega Ville Ritolal oli veel läbida 500 meetrit. Paljud sattusid sellelt „kannatuste rajalt" otse haiglasse, mõned lamasid seal veel järgmiselgi päeval, kuid Nurmi võitis 3000 m meeskonnajooksu, seegi kord otsekui kõike välja panemata.

RAUDNE TAHTEJÕUD

Martti Jukola ütleb Nurmi kohta oma „Tippspordi ajaloos": „Aastate jooksul muutis ta askeedi raudse tahtejõuga oma organismi peremeest kuulekalt teenivaks eksimatuks masinavärgiks. Temast tuli jooksuradade hiiglane, keda ümbritses muinasjutu müütiline võluvalgus. Temast kirjutati ja räägiti kümne aasta jooksul maailmas rohkem kui ühestki teisest sportlasest, veelgi enam, võibolla rohkem kui ühestki vaimuhiiglasest. Miljonid ihkasid teda näha ning sellel, kuidas ta kehtivaid rekordeid plaanipäraselt ründas, oli kirjeldamatu külgetõmbejõud. Kuid eks olnudki ta ju „jooksjate kuningas", mõistatuslik üliinimene, lihast ja luust masinavärk, kelles igaüks ihkas imetleda inimvõimete mõistatuslikke piirsaavutusi.

Pingelised treeningud muutsid Nurmi ümaravõitu noorukikeha ja pehmejoonelise näo peagi sooneliseks ja karmiks, sisima mina paindumatuks ja endassesulgunuks. Ta käis üksi oma täherada, otsekui ei puutunuks temasse publiku vaimustushüüded, kuulsuse loorberipärg. Naeratamata, külmana ja ligipääsmatuna jättis ta ületatuina selja taha kõik varasemad palju ülistatud vägiteod ning, töö tehtud, lahkus kordagi kõrvale vaatamata ja talle ulatatud kätt märkamata. Temas oli midagi ebainimlikult karmi, kuid ta vallutas maailma säravaima relvaga: oma tahtega, milles oli ebamaist jõudu.

LAPSEPÕLV

Paavo Nurmi elutöö algus ei olnud millegi poolest eriline. Elu kulges tavalises sajandivahetuse väikelinna käsitöölise perekonna miljöös, mida iseloomustasid raske töö, tagasihoidlik toidulaud, ebamäärased lootused, et ehk läheb paremaks, otse lapsepõlve sekka tungiv surm.

Niisugused raskused, kuid sugugi mitte ebatavalised elutingimused jätsid murdeikka jõudva poisi iseloomule vaevalt mõju avaldamata. Sõltub inimese hingelaadist, mis suunas välismõjud teda kallutavad ja milles aastate jooksul kuhjunu vallandub. Nurmi ise on pidanud nende aegade kogemusi suureks toeks oma hilisemas eneseteostuses, sest need kasvatasid tahtekindlust.

Omal ajal vaieldi selle üle, kas Paavo Nurmil oli erakordselt häid sünnipäraseid eeldusi või saavutas ta oma tulemused üksnes tänu tarmukusele ja vaevanägemisele. Nii küsida on mõttetu. Isegi palju tagasihoidlikumate tulemuste saavutamine eeldab teatud loomuliku ande olemasolu. Et Paavo Nurmil oli annet üle keskmise, seda tõendavad tema poolt lapsepõlves naljaga pooleks joostud võistlused.

Sel ajal 9-aastast Paavo Nurmit ei tahetud kaasa võtta, kuna teda peeti liiga väikseks. Kui ta aga lõpuks löögile pääses, lunastas ta igati oma koha, võites endast 3—4 aastat vanemaid kaaslasi. 10-aastasena sai ta ümberkvartalijooksus 1500 m ajaks 5.43,0 ja 11-aastasena sõerajal 5.02,0.

Kui isa suri, tuli 12-aastasel Paavol osa võtta perekonna elatamisest. Sel perioodil jäi sport tema eluorbiidilt kõrvale.

NOORUSPÄEVAD

Oma esimese tõelise võistluse pidas Paavo Nurmi seitsmeteistkümnesena. Sellele oli eelnenud viis aastat suhteliselt kerget treeningut. Soome spordiajaloo seisukohalt oli sellel vaikelul ilmselt üsnagi suur tähtsus. Kui ta oleks jätkanud vanas vaimus ja kasvuea viimastel aastatel pigistanud pingeliste võistluste ja askeetliku treeninguga endast välja kogu oma jooksuvaimustuse ja võistlusinnu, oleks tast vaevalt kunagi tulnud õiget jooksjat. Erinevalt muust Soomest oli Turus juba sel ajal kombeks treenida maastikul. Õnneks võttis Nurmi selle kombe omaks. Veel suurem õnn oli aga, et Stokholmi olümpiale järgnev jooksujoovastus ei haaranud teda nii jäägitult nagu paljusid teisi Soome poisse. Nurmi ettevõtmisi iseloomustas pikameelne põhjalikkus. Ta tahtis oma organismi tulevasteks rekordjooksudeks paremini ette valmistada: ta ei söönud kuue aasta jooksul liha, sest pidas taimetoitu tervislikumaks, loobus kohvist ja teest, tubakat ja alkoholi pole ta kunagi pruukinud. Ta ei olnud õhtuti kaua üleval ega seltsinud suuremat omaealistega. Vaba aeg kulus metsas hulkumisele, jooksuharjutustele, treeninguplaanide koostamisele.

1914. aastal astus 17-aastane Paavo Nurmi Turu Spordiliitu. Sama aasta teisel juunil võitis ta Turu IFK (Idrottsförengen Kamraterna) rahvuslikel võistlustel noorte 3000 m jooksu ajaga 10.06,9. See oli tema esimene ametlik võistlus. Järgmisel aastal jooksis ta 300 m 9.30,0 ja 2000 m 6.06,8. 5000 m jooksus tuli Nurmi (15.57,5) viiendaks, temast eespool olid muuhulgas Albin Stenroos ja Tatu Kolehmainen. Juho Halme kirjutas mainitud võistlustest spordilehes järgmist: „Tähelepanuväärsem kui nende meeste saavutused oli siiski noore spordiliitlase P. Nurmi esinemine." Spordiprofessor Lauri Pihkala meenutab, et kuulis Paavo Nurmist esmakordselt 1915. aasta talvel. Temast räägiti kui noormehest, kes „treenis hoolikalt ja jooksis täpselt nagu Hannes". Hoolikas harjutamine tähendas 3—4 korda nädalas 2—6 km murdmaalõike, mille eesmärgiks oli vastupidavuse arendamine. Kiiruseharjutused puudusid tollal veel Nurmi treeninguprogrammist.

19-aastasena lisandus käimine (paar korda päevas, kokku 8—25 km). Õhtul pärast tööd sooritas ta kõigepealt käimistreeningu, millele järgnes paar 80—100 meetrist kiiret lõiku, seejärel 2—6 km murdmaad ning lõpuks veel võimlemine kodus. Muud spordialad, mida ta enne rohkem meelelahutuseks oli harrastanud, jäid nüüd kõrvale, välja arvatud suusatamine — veel 19-aastasena tegi ta 10—20 km pikkusi suusaretki.

Neil aastail ei vapustanud Nurmi oma saavutustega veel spordiavalikkust (1916. a. 2000 m 5.55,0 ja 5000 m 15.52,8, 1917. a. 5000 m 15.47,4). Kodusõjale järgnenud suvel, mil toiduolud kehvad, halvenesid tulemused. 5000 m aeg oli 15.50,5, seega nõrgem kui eelmisel aastal, ning 1500 m tulemus samuti kehvavõitu — 4.29,0. Alles 1919. aastal, mil Nurmi oli Turus Pori rügemendis aega teenimas, hakkas ta spordiareenil esitama osi, mida kroonisid aplausid.

SÕJAVÄES

Nurmi poolteist aastat kestnud sõjaväeteenistus algas 1919. aasta aprillis. Tegelikku riviõppust oli kaks kuud, mille järel ta suunati kuulipildujakompanii relvasepaks. Treeningud muutusid nüüd intensiivsemaks. Nurmil lubati tõusta hommikul kell viis, et ta jõuaks enne õppuste algust sooritada käimistreeningu (10—30 km). Teine võimalus harjutamiseks avanes tavaliselt kella kahe ajal päeval. Siis oli kavas 80—100-meetriseid lõike ja 1—10 km vahelduvat jooksu. Sõjaväes olles hakkas Nurmi regulaarselt paar korda nädalas kasutama ka massaazhi.

Esimesed võistlused ei olnud edukad. Soome murdmaajooksul meistrivõistlustel oli ta sunnitud piste tõttu katkestama. Spordiseltsi „Turun Riento" võistlustel sama aasta maikuus jäi ta kolmandaks, kuigi võitja Koskenniemi aeg oli vaid 15.53,9. Juunis tuli ta küllalt tugevas konkurentsis 3000 meetris neljandaks, ent Soome meistrivõistlustel Turus oli ta 10 000 meetris pärast 8-dat kilomeetrit sunnitud jällegi piste tõttu tempot maha võtma. Finishis oli Nurmi kolmas — üle minuti meistriks tulnud Liimataisest maas. Nurmi aeg oli 33.56,4.

Samal distantsil oli Nurmi aga juba varem jooksnud parema tulemuse. Pori rügement oli tol korral suveks üle viidud Käkisalme ja sealt edasi idapiirile. Viiburi pehmel 250 m pikkusel rajal jooksiski Nurmi oma elu esimese 10 000 m jooksu. Aeg oli siis 33.25,4. Teiseks jäänud Tatu Kolehmainen kaotas Nurmile 31 sekundiga. Samadel võistlustel võitis Nurmi ka sõdurite 3000 m jooksu. Sügisepoole jooksis Nurmi juba aga 36.56,0. Uued rekordid sündisid ka 3000 ja 5000 meetris — vastavalt 8.58,1 ja 15.31,5. Sel ajal töötas Nurmi relvatehases, eemal regulaarsetest jalaväeõppustest.

Paavo Nurmi biograafia lehekülgedel juhiksin lugeja tähelepanu kahele tekstile: „Spordireporteritega ei armastanud Paavo Nurmi kunagi erilt sõbrustada. Kuuekümnendate aastate lõpul nõustus ta istuma mikrofoni ette üksnes vabariigi presidendi, omaaegse kõrgushüppemeistri ja Soome Kergejõustikuliidu esimehe Urho Kekkoneni kutsel." Ja teisal: „Sõjajärgsetel aastatel peeti Nurmi kõige edukamaks õpilaseks viienda soomlasena oma nime 10 000 m maailmarekordi tabelisse kirjutanud Viljo Heinot. Artur Kuke sõnade järgi olevat tema soontes voolanud ka eesti verd".

ARTO

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

Laskesportlastele

Seedrioru Laskurklubi korraldusel toimuvad järjekordsed Kanada eestlaste meistrivõistlused välisrajal laskmises laupäeval, 22. sept. algus kell 10.30 hommikul. Relv: 22 kal. püss.

Kavas: 1. Inglise matsh (60 lasku lamades), 2. Kolmest asendist, 3 x 40 lasku.

Võistlused viiakse läbi I.S.U. laskemäärustiku kohaselt. Juhul kui võistlejaid ilmub rohkem kui lasketiir mahutab, toimuvad võistlused kahes vahetuses ja kasutatakse lühendatud asendite aegu. Laskmise ajal, treenereitel ja abistajatel tulejoonel olek on keelatud.

Kuna käesoleval aastal täitub Seedrioru Laskurklubi asutamisest 10 aastat, on see võistlus ühtlasi klubi 10-da aastapäeva tähistav võistlus, koos hilisema omavahelise koosviibimisega.

Seedrioru Laskurklubi juhatus

KIRIKLIKKE TEATEID

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto.
Tel.: 698-7977 või 766-7853

Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.

Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough.

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 16. septembril kell 1.30 p.l.

LÕIKUSTANUPÜHA JUMALATEENISTUS armulauaga pühapäeval, 30. septembril, kell 3 p.l. Järgneb koosviibimine kiriku saalis.

KÄSITÖÖRINGI esimene kokkutulek pärast suvevaheaega esmaspäeval, 17. septembril kell 6.30 õhtul.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS

817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8
telefon 483-4103

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 16. septembril kell 11 hommikul. Mängib Vaimuliku Orkestri trio Inga Korjuse juhatusel. Piiblitund kell 10 hommikul.

KOGUDUSE 31. AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUS pühapäeval, 23. septembril kell 11 hommikul. Teenivad Piiskop Karl Raudsepp ja koguduse õpetaja. Laulab CANTATE DOMINO koor Charles Kipperi juhatusel. Piiblitund kell 10 hommikul. Pühapäevakool kell 11 hommikul. Leeriõelsed kell 11 hommikul.

KODUMAALT LAHKUMISE JA LANGENUTE MÄLESTUSJUMALATEENISTUS pühapäeval, 30. septembril kell 11 hommikul.

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kell 9.30 hommikul. Teenib õpetaja Aulis Jalonen.

Eelteade: Leeri algusejumalateenistus 21. oktoobril. Leerist osa võtta soovijail registreerida õpetajale.

NAISRINGI KOKKUTULEKUD algavad kolmapäeval, 19. septembril kell 7 õhtul.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS

Stone Church,
45 Davenport Rd.
Pastor Allan Laur
141 Clark Ave. Unit #50
Thornhill, Ontario
L3T 4P4
Tel. 889-8173

Laupäeval, 15. septembril kell 7 õ. PIIBLITUND. Allan Laur.

Pühapäeval, 16. septembril kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Külalistena Olga ja Margit Söderlund Rootsist. Kõneleb Allan Laur. Esineb koor.

EVANGEELIUMINÄDALA JUMALATEENISTUSED:

Teisipäeval, 18. sept. kell 7.30 õ.
Neljapäeval, 20. sept. kell 7.30 õ.
Laupäeval, 22. sept. kell 7 õ.
Pühapäeval, 23. sept. kell 3 p.l.

Külaliskõneleja Märt Vähi, Fredericton, N.B. Esinevad koguduse koor, solistid ja lauluansamblid.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS

Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.

Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M6G 3K6
Tel. 656-5248, kirikus: 923-5172

Pühapäeval, 16. septembril SURNUAIA PÜHAD. Jumalateenistus Mt. Pleasant kalmistul eestlaste osas kell 3 p.l. York kalmistul vanas osas kell 5 p.l.

Pühapäeval, 23. septembril KODUMAALT LAHKUMISE AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUS kell 4 p.l. Jutlustab õpetaja Elmar Pähn.

Pühapäeval, 30. septembril JUMALATEENISTUS kell 11 hom.

INGLISKEELNE JUMALATEENISTUS kell 1 p.l.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—8 õ. kiriku käärkambris.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS

20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077.

Pühapäeval, 16. septembril kell 11 hom. JUMALATEENISTUS. Kõnelevad: J. Sepp ja A. Turve.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

883 Broadview Ave.

Jutl. Kaljo Raid.

10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL
kl. 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Pühapäeval, 16. septembril kell 10.15 hom. PÜHAPÄEVAKOOLI ALGUS. Kell 11 hom. JUMALATENISTUS. Kõneleb K. Raid. Segakoor.

Kell 6 õhtul „Suviseid õnnistusi" — tunnistusi. Ansambel „Gloria". Valguspildid konverentsist.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS

Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.

Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478

Pühapäeval, 16. septembril kell 11 hom. VABAÕHU-JUMALATEENISTUS perekond Hõbe ja Põdra talus, Virginia, Ontario. (Hwy 48, Royal Beach Rd.). Teenib usuteaduse Instituudi õpilane Hans Kivi.

Pühapäeval, 23. septembril, kell 5 p.l. JUMALATEENISTUS Redeemer Lut. Kirikus.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti kl. 6—7.30 õ. kodus, muul ajal vastavalt kokkuleppele.

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 600, 55 University Ave., Toronto, Ontario, M5J 2H7
Tel. 862-7115

OTSIMISED

JUHANS, JULIUS JÜRI pg.
sündinud 30. juulil 1904. a.

Teda otsivad:

Abikaasa Ellen Juhans, sünd. 11. apr. 1911. a. Tütar Siiri Vainula, sünd. 31. juulil 1939 a.

Teatada: SIIRI VAINULA Ranniku tee 19 A. Tallinna. Estonia. ENSV. Europe. (USSR)

Puhka rahus!

UNUSTAMATA KALLIST SÕPRA JA KAASVÕITLEJAT

kapten

MANIVALD RANDLA'T

mälestavad sügavas leinas

AUGUST ja MARIA TOMANDER
BORIS ja HERTA LEEMAN
KARL TAMM
FRED ja KÜLLIKI TAMM
ARVO ja ANNIE LEHARI
THOMAS LEHARI
AKSEL ja OLLI MUUL
KARL ja KAIA PÄRNOJA
UNO ja LINDA KOOK
JUHAN ja VEERA VILUMETS
ARNOLD ja HELGA KONTUS

OMA ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA JA RELVAVENDA

MANIVALD V. RANDLA'T

mälestavad vaikses leinas

HEINO ELKEN abikaasaga
REIN KORI perekonnaga
ALBERT LEPSON perekonnga
VIKTOR LEPSON perekonnaga
ASUNTA KIRTSI
MEETA LAINURM

PIKA RASKE HAIGUSE JÄRELE LAHKUS MEIE KAUAAEGNE HEA SÕBER, ISAMAALANE JA KAASVÕITLEJA

kapten

MANIVALD RANDLA

mälestavad leinas

M. NI'NVEE
I. TE'TSMANN
A. ALAVER abikaasaga
R. TRALLA abikaasaga

MÄLESTAN 4-DAL AUG. LAHKUNUD ALATI SÕBRALIKKU, ABIVALMIS JA RÕÕMSAT

BENITA SEEBERG'I

tema sünnipäeva puhul 17-dal s.k.p.

Soovin Sulle igavikus — KALLIST RAHU!

TALVA TAMAL

Armast sõpra

MANIVALD RANDLA'T

mälestavad leinas

HELMUT ja EVI AAVIK
OSKAR ja MEDEA GNADENTEICH
AUGUST ja AGNES KALA
KRISTJAN ja AINO KANGRO
RICHARD ja VALLI LELLEP
HÄRMAN ja EVI PALLAS
AKSEL ja HELJU SALUMETS
JAAN SOOTS
SELMA SPRENK
AUGUST ja HELGA SUMBERG
KALJU ja LYDIA TORI
ARNOLD TILL perekonnaga

Meie südamlik kaastunne sinule kallis ALICE sinu abikaasa

MANIVALD RANDLA

kaotuse puhul

E. RUUSAUK abikaasaga

Kallist sõpra ja relvavenda

kapten

MANIVALD RANDLA'T

mälestavad

PEETER AUKSI abikaasaga
ENN EERO abikaasaga
OSKAR HAAMER abikaasaga
MIHKEL VESKI abikaasaga
AARNE VÕTING abikaasaga, Rootsis

Head sõpra

kapten

MANIVALD RANDLA'T

mälestavad

IRMA ja ARNOLD KAASIK

Igavikku varisenud seltsiliikmeid

AUGUST KESKKÜLA

ja

MANIVALD RANDLAT

mälestab

HIIDLASTE SELTS

Kallist sõpra

MALLE PÄHN-KETEL'I

mälestab

Puhka rahus võõramaa mullas.

VOOTELE TOMING vanematega

PIKA RASKE HAIGUSE JÄRELE LAHKUS MINU UNUSTAMATA ARMAS ABIKAASA

MANIVALD V. RANDLA

sündinud 15. novembril 1907 Haapsalus
surnud 5. septembril 1979 Torontos

Mina olen Ülestõusmine ja Elu,
kes minusse usub, see peab elama
ehk ta küll sureb"
ütleb Jeesus Kristus.
Joh. ev. 11:25

sügavas leinas

abikaasa ALICE

Lugupeetud auvilistlast

JOHANNES KOORT'I

mälestab sügavas leinas

KORP! FRATERNITAS LIVIENSISE PERE

Korporatsioon Ugala vilistlast
rer. merc.

MANIVALD RANDLA'T

mälestab leinas

EESTI KORPORATSIOONIDE LIIT

Oma endist liiget

MANIVALD RANDLA'T

sünd. 15. novembril 1907 Haapsalus
surn. 5. septembril 1979 Torontos

mälestab leinas

EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS

Oma armast vilistlast
rer. merc.

MANIVALD RANDLA'T

mälestab leinas

KORPORATSIOON UGALA

Endist kaua-aegset esimeest
kapten

MANIVALD RANDLA'T

sündinud 15. novembril 1907 Haapsalus, Eestis
surnud 5. septembril 1979 Torontos

mälestab sügavas leinas

TORONTO EESTI VÕITLEJATE ÜHING

Truud ja koostööpüüdlikku vabadusvõitlejat

MANIVALD RANDLA'T

surnud 5. septembril 1979 Torontos

mälestavad

HAMILTONI EESTI VÕITLEJATE ÜHINGU JUHATUS ja LIIKMESKOND

Armast ksv. Kanada Eesti Võitlejate Ühingute Liidu abiesimeest
kapten

M. RANDLA'T

mälestab leinas

KEVÜL JUHATUS ja LIIKMESKOND

Lugupeetud ja armast klubi asutajat ja juhatuse liiget

MANIVALD RANDLA'T

mälestab kurbuses

TORONTO EESTI PÜSSI ja PÜSTOLIKLUBI JUHATUS ja ASUTAJALIIKMED

Puhka rahus
võõramaa mullas.

Kapten

MANIVALD RANDLA'T

mälestavad

E. V. SÕJAKOOLI ja LENNUKOOLI LÕPETAJAD

Lugupeetud ja armast klubi liiget

MANIVALD RANDLA'T

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

TÕSIST EESTI VABADUSVÕITLEJAT ja
head sõpra
kapten

MANIVALD RANDLA'T

mälestavad leinas

ILMAR HEINSOO abikaasaga
HANS LUPP abikaasaga
ANTS MÄGISO abikaasaga
VALDEK RAIEND abikaasaga
HARALD TEDER abikaasaga
EDUARD UDUSTE abikaasaga

Armast perekonna sõpra

MANIVALD RANDLA'T

mälestavad leinas

HELLA MÄGI
REIN MÄGI abikaasaga
TÕNU MÄGI
MARJE DIXON perekonnaga

Kallist kaasvõitlejat
kapten

MANIVALD RANDLA'T

mälestavad kurbuses

J. LANGEL ja
H. MÖLDER abikaasaga

Armast sõpra
kapten

MANIVALD RANDLA'T

leinavad

ERIKA ja HÄRM KORE

Eesti arst valvekorras

15. ja 16. septembril
dr. J. Marley 921-7777
22. ja 23. septembril
dr. R. Pahapill 921-7777
29. ja 30. septembril
dr. A. Mae 493-7231

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1002
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

„MEIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepäärl
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251
PRILLID
parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.
KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
4812 Yonge Str.
(Sheppardi lähedal)
Willowdale
221-1159

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002
(lõunapool Eglintoni)

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
PLASTIK-
PÕRANDARIIDEID,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO

POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES:	376 College St.
	319 Danforth Ave.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	484 Queen St. W.
Balint Book Store	246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talituses	958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.

THUNDER BAY

Finnish Book Store	168 S. Algoma St.

SUDBURY

Wolfe's Bookstore	133—135 Durham St. E.

„Meie Elu" hilinenud kättesaamise puhul palume allolev kupong välja lõigata ja täidetult saata „Meie Elu" aadressile.

To: Estonian Publishing Co. Toronto Ltd.
Estonian Weekly „Meie Elu"
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6

COMPLAINT TO THE POSTMASTER GENERAL OF CANADA

We subscribe to the Estonian Weekly „Meie Elu" — „Our Life"

Subscriber's name .....

Address (please type or print) .....

..... Postal Code .....

Estonian Weekly „Meie Elu" number ....., dated on .....

..... 1979 and mailed one day earlier from Toronto, was delivered by mail to my address on ..... 1979. This is ..... days after posting.

Usually issues of the "Meie Elu" have been delivered in ..... days. Please inquire as to the cause of this delay. We would appreciate more rapid and normal postal service in the future.

Yours truly,

....
(Date of complaint) (Signature)

Avaldame sügavamat kaastunnet õp. Elmar Pähnale abikaasaga nende tiitre

MALLE PÄHN-KETEL'I

surma puhul

E.E.L.K. KANADA PRAOSTKOND

Mina olen sind igavese armastusega armastanud.. Jer. 31:3

Armast

MALLE PÄHN-KETEL'IT

leinavad

MILLI ja PAUL JUTTUS

Kallist abikaasat

ELLA SIENKIEWICZ'IT

viiendal surma aastapäeval

mälestab kurbuses

JOSEPH

IN MEMORIAM

SOOME SUURKIRJANIK MIKA WALTARI

Esmaspäeval, 27. aug. levis Soomes kurb uudis — „Sinuhe egiptlase", „Johannes Angelose" jt. autor akadeemik Mika Waltari oli eelmisel päeval **läinud pikaajalise haiguse tagajärjel viimasele teekonnale 70 aastasena. Soome oli kaotanud suure humanisti ja suurepärase inimese.**

Mika Waltari sündis Helsingis 19. sept. 1908. a. ja pealinnas ta veetis kogu oma eluaja, väljaarvatud paljud reisid välismaadele. Üliõpilane sai temast 1926 ja filosoofia kandidaat kolm aastat hiljem. Esimese soome kirjanikuna võeti Waltari Soome Akadeemia liikmeks 1957. a.

Mika Waltari toodang on väga mahukas: 22 romaani, 15 miniatuurromaani, seitse kriminaal- ja seiklusromaani, kaks reisiraamatut, kaks muinasjuturaamatut, kuus luuleraamatut, neli novellikogu, 11 teaduslikku teost ja 26 näidendit. Peale selle valmistati tema stsenaariumite põhjal kokku 32 filmi ja ta on teinud pool tosinat kuuldemängu, kirjutanud ajalehtedele 611 kriitilist artiklit ning tohutu suure hulga muid kirjutusi. Ka tõlkijana ta paistis silma. Waltari sulest ilmus soome keelde 14 teost. Akadeemiku teoste trükiarv pole väike — kokku üle 1,25 miljonit Soomes.

Tema looming algas väga noorena. 17-aastasena Waltari nimi sai tuttavaks raamatutega, mis seotud usulise teemaga, „Sinun ristisi" (Sinu rist) ja „Jumalaa paossa" (Jumalat paos). Waltari õppiski mõni aeg Helsingi ülikooli usuteaduskonnas.

1928. a. oli tema sulest ilmunud juba mitmed põnevusromaanid, luuletused kolmes kogumikus ja eri ajakohtede veergudel. 20-ndatel aastatel Soomes kirjandust mõjustas nn. Turenkantajat. Sellega liitus noor Waltari ning äratas suuri tähelepanu. Aastal 1928 ilmunud „Suuri Illusioni" osutus aga autorile suureks läbimurruks kirjanikuna. Järgmisel aastal ilmus see „südaverega" suurlinnaloos ja vaimus kirjutatud esikromaan Norra ja Eesti keeltes. Noor kirjamees sai kohe hea nime Skandinaavias ja Baltimaadel.

Mika Waltari reisis palju, eritigi oma nooruses. Ta uuris raamatukogusid Pariisis, Berliinis ja isegi Konstantinopolis. Tulemusena hiljem ilmusid suured ajaloolised teosed nagu „Sinuhe egiptlane", „Johannes Angelos" jt.

Väljaspool Soomet saavutas Waltari kuulsuse teosega „Vieras mies tuli taloon" (Võõras mees tuli majja), mis sai esimese preemia kirjastus WSOY poolt korraldatud miniatuurraamatu-võistlusel 1938. See tõlgiti kohe roosti, saksa, norra, taani ja eesti keelde. Sõja kestel lisaks veel ungari, tshehhi, läti, hollandi, itaalia, rumeenia ja prantsuse keelde. Kokku „Vieras mies" on tõlgitud 16 võõrkeelde.

Põhjamaise kirjandusauhinna sai ka raamat „Kuka murhasi rouva Skrofin" (Kes mõrvas proua Skrofi). See kriminaalromaan ilmus 1939. a. ja trükiti varsti 13 keeles. Järgmise teose „Komisario Palmun erehdys" (Komissar Palmu eksitus) said lugejad kaheksas erikeeles.

Teise Maailmasõja sündmused õhutasid Waltari kirjutama „Sinuhe egiptlase" (1945), milles peegeldub kogu too sõjaajastu ümberpaigutatuna vaaraode maailma. „Sinuhet" võib pidada Waltari peateoseks.

Raamat ilmus Ühendriikides 1948. a. tõustes kohe best-selleriks. See oli kõigide aegade rekordiks. Senini on „Sinuhe" tõlgitud 25 keelde 29-as maas: kõige uuemad väljaanded tulevad praegu USA-st, Itaaliast, Prantsusmaalt, Tshehhoslovakkiast ja Taist.

Sõja järgne aeg paistab olevat Waltarile kirjandusliku toodangu kulminatsiooniks, sest sündisid veel kuulsad teosed „Johannes Angelos" (1952), mis viib lugeja Konstantinopolisse 1453. a. See trükiti varsti 18-keeles.

Teised teosed, nagu „Mikael Karvajalka", „Mikael Hakim", „Turms kulematon" (T. surematu). „Feliks onnellinen" (F. õnnelik) saavutasid samuti suurt tähelepanu. Waltari raamatutele on ühiseks jooneks ajalooline täpsus.

Autori viimased suurromaanid olid „Valtakunnan salaisuus" (Riigi saladus) 1959 ning „Ihmiskunnan vihollinen" (Inimkonna vaenlased) 1964. Nende ridadel ta pööras tagasi usuliste probleemise juurde, mis olid olnud talle lähedaseks alati. Usulisena mõtlejana, avara humanistina kui ka igavese toe otsijana ning kahtlejana säilis Waltari kuni oma elutee lõpuni.

Peale kirjandusliku töö, kandis ta hoolt soome tulevase kirjaniku sugupõlve eest.

Aastate jooksul tegutses Waltari Soome Kirjanike Liidu juhtkonnas, oli selle auliige.

70-ndate aastate algupool rääkis akadeemik Ritva Haavikku juhatusel helilindile umbes 30 tundi oma eluteest, teoste taustast, innustuste allikatest, sünnitusvaludest jne. — kirjapanduna umbes 500 lehekülge. Kui Waltari sai 70-aastaseks, avaldas kirjastus WSOY juubilari auks kõik tema kuulsamad teosed kordustrükkidena.

Suur humanist, suur mõtleja ja ennekõike suur kirjanik on lahkunud, tema teosed aga säiluvad, pakkudes jätkuvalt lugejatele uusi elamusi ja kogemusi, mis ka tulevikus oma tõe säilitavad.

Rahu tema hingele!

Jouko Maijala

Kpt. Manivald Randla saadeti viimsele teekonnale

Teisipäeval saadeti viimsele teekonnale Toronto Eesti Võitlejate Ühingu endine esimees kapten Manivald Randla, kes suri 5. septembril pika raske haiguse tagajärjel. Kadunut oli ära saatma kogunenud Kolmainu Koguduse kirikusse Sherbourni St. ligi 300 leinajat — kadunu lesk, Korp Ugala pere, endisi sõjamehi, tuttavaid j.t. Kirstu juures olid auvalvega Korp. Ugala, Toronto Eesti Võitlejate Ühingu ja Hamiltoni Eesti Võitlejate Ühingu leinalooris lipud.

Teenis õp. O. Gnadenteich. Järelhüüdeid ütlesid nii leinatalitusel kui muldasängitamisel organisatsioonide esindajad. Ta maeti Mt. Pleasanti kalmistule.

Sissemurd Toronto Eesti Majja

Ööl vastu kolmapäeva toimus sissemurd Toronto Eesti Majja, mis oli juba teine kord viimase aasta jooksul.

Seekord sai kannatada Abistamiskomitee kauplus kuhu murti sisse tänavapool asuva akna kaudu. Murti lahti kassa ja büroo kapp.

Kuna eelmisel päeval äri oli avatud pärast Eesti panga sulgemist, siis ei saadud viia raha panka, mida harilikult tehakse. Ära viidi umbes $650 sularaha.

Politsei arvates oli tegemist isikutega, kes vajasid raha narkootiliste ainete ostmiseks.

Kauplus on kindlustatud tule ja varguse vastu, seega Abistamiskomiteel kahju ei ole.

ARGENTIINA

Estonia endine priimaballeriin Glaudia Maltutis jäi 3. juunil Buenos Aireses bussilt maha tulles auto alla, kusjuures jalg sai vigastada. Ta viidi haiglasse ja jalg pandi gipsi. Pärast seda ta elas Lahkide perekonnas, kuni jalg paranes ja võis tagasi minna oma korterisse elama.

☆

Suve jooksul lahkusid surma läbi niigi väikseks jäänud eestlaste perest Marta Oinas, Hugo Vari ja hr. Oja. Argentiinas on tavaks, et surnul lastakse rahus hingata 5 aastat. Siis kaevataks nad välja ja omaksed tehku mida soovivad. Hiljuti kaevati välja ka ühe vana-eestlase puusärk.

☆

Eesti ühiskonna elu ja tegevus koondub rohkem ja rohkem kiriku ümber. Seal on eriti naispere tegev kohviõhtute korraldamisega. Nendele on abiks tulnud viimasel ajal keegi noormees Raul, kes on vana-eestlaste lapsi, valdab hästi eesti keelt. Ta aitas 12. aug. korraldada laste programmi kiriku seltskondlikes ruumes pärast jumalateenistust.

☆

Proua Alma Kersten-Jodard sõitis 1. aug. Sao Paulosse koos oma uue eesti rahvariides nukkude koduga, et neid seal esitada erilisel etniliste rahvusgruppide näitusel. Abilisena sõitis kaasa pr. Allik.

☆

Kuus kuud ei sadanud Buenos Airesis vihma ja põud oli kohutav. Samal ajal oli kohutavalt palav ja nüüd haruldaselt külm. Temperatuur langes —1 kraad Celsiuse peale, mida seal ei ole aastakümneid olnud.

-k.

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused ja testamendi-päranduse on tulumaksuvabad.
Annetaja soovid täidetakse.
EESTI MAJA, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Kummaline kõnelus

Üks tuntud vanem proua jõudis mõned päevad tagasi allmaaraudtee jaama, kui rong hakkas parajasti liikuma. Oli selge, et järgmist rongi tuleb oodata ja seda on parim teha istudes. Vaevalt oli ta saanud seda teha, kui tema kõrval võttis istet keegi keskealine naisterahvas ja kõnetas teda inglise keeles, vähese aktsendiga. Kõnelus oli järgmine:

— Ma tean, teie ei näe hästi.

— Kuidas teie selle peale tulete? Ma näen väga hästi.

— Ma tean, teie olete eestlane.

— Ma olen kanadalane ja elanud siin üle 50 aasta.

— Miks teie tulite ära Eestist?

— Tulin perekondlikel põhjustel.

— Teil tuleb minna tagasi Eestisse. Eesti on Venemaa osa ja teil tuleb elada seal. Teie ei oleks tohtinud sealt üldse ära tulla. Kõneleja ütles, et tema on kanadalane ja elanud siin 25 aastat. Uus rong sõitis ette ja sellega kõnelus katkes.

A.

ANNA LENK
lõpetas Waterloo Ülikooli neljaaastase kursuse poliitiliste teaduste alal B.P.Sc. kraadiga. Akadeemiliselt kuulub Eesti Naisüliõpilaste Seltsi.

LINDA LEETMA
saavutas Toronto Ülikoolis magistri kraadi raamatukogunduses — M.L.Sc. Varem lõpetanud Concordia Ülikooli Montrealis ajaloo alal B.A. kraadiga. Akadeemiliselt kuulub Eesti Naisüliõpilaste Seltsi.

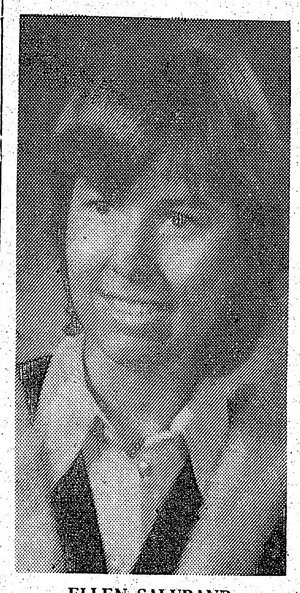

ELLEN SALURAND
lõpetas Toronto Ülikooli neljaaastase kursuse loodusteaduses B. Sc. kraadiga. Akadeemiliselt kuulub Eesti Naisüliõpilaste Seltsi.

KAILI INGRID SERMAT
lõpetas Toronto Ülikooli neljaaastase kursuse ajaloo ja antropoloogia alal B.A. kraadiga (cum laude). Jätkab õpinguid Montrealis McGill'i Ülikoolis magistrikraadi saavutamiseks. Akadeemiliselt kuulub Eesti Naisüliõpilaste Seltsi.

KUHU MINNA?

☆ Reedel, 14. sept. pidu Akadeemilise Kodu korraldusel Tartu College'is.
☆ Reedel, 14. sept. ja 15. sept. G. Puccini ooper „La Boheme" Cosmopolitan Opera esituses Avo Kittaski'iga Marcello osas, Ryersoni teatris, 43 Gerrard St. East, algus kl. 8 õ.
☆ Reedel, 14. sept. Disco Tants Tartu College'is algusega kl. 7 õ.
☆ Laup., 15. sept. ja 16. sept. Lakewoodi Eesti Majas Joann Saarniidu kunstinäitus.
☆ Laup., 15. ja 16. sept. Magda Pihla maalide näitus kl. 1—9 õ. 774 Parker Cr., Burlington, Ont.
☆ Reedel, 21., 22. ja 23. sept. Baltimore Eesti Majas Joann Saarniidu kunstinäitus.
☆ Kuni 28. sept. Abel Lee vitriograafid Northern District Library, 40 Orchardview Blvd.

Reisid ja puhkus

AIR CANADA ODAVATE LENNUPILETITE TÜHISTAMISES SÜÜDI KANADA

Valitsuste juures on oma organisatsioonid, kes kontrollivad vastava maa õhuliiklust. Kanadas on ATC ja USA-s CAB. Ameerika CAB kaitseb reisija huvisid, kuna Kanada ATC ainult lubab ja keelab mis on ette pandud Air Canada poolt ja mis on sellele ettevõttele kasulik. Heaks näiteks on praegune sõnasõda Air Canada odavmüügi tühistamise üle. ATC lubas odavmüügi kuna Air Canada seda soovis, kuid keelas samalaadse lennu avalduse Ameerika lennuliinidele Kanadasse lennuks. Senini on ATC keeldunud Ameerika lennuliinide odavmüügi avalduste kinnitamisest. CAB lubab aga kõigile kel on ostetud ja väljamakstud Air Canada odavahinnalised sõidupiletid, neid kasutada Air Canada lendudel ajavahemikul 11. nov.—18. novembrini. Aastate jooksul on Air Canada teinud odavaid öösõite Floridasse ja mujale Ameerikasse, milleks alati on luba saadud CAB poolt. Vastu pole kunagi midagi antud. Nüüd otsustas CAB, et sarnane olukord enam edasi kesta ei või ja ühepoolseid vastutulekuid enam ei tehta.

Samuti käituvad Ameerika ja Kanada lennuliinid erinevalt ülereserveerimise olukorras. Kuna harilikult kõik reisijad kes kohad reserveerinud, kohale ei ilmu, siis lennuliinid võtavad vastu rohkem reserveerimisi. Kui aga selgub, et kõiki ei suudeta mahutada, ja osal tuleb oodata järgmise lennuki stardini, makstakse neile kuni $400.— ooteraha Ameerika lennuliinide poolt. See juhtus ka hiljuti ühele eesti tütarlapsele, kelle reserveeritud lend Torontost—New Yorki kaudu oli ülereserveeritud. Tal paluti oodata järgmise lennu stardini, millega ta ka nõustus. „Valurahana" maksti $250.—. Lennuhind Torontost—New Yorki on $130.—. Air Canada sarnast hüvitust ei maksa.

☆

AIR CANADA MAKSAB TAGASI

Air Canada lõpetas odavahinnaliste lennupiletite müügi USA-sse ja kõik kes selleks senini tegid oma reserveerimised ja tasusid sõiduhinna saavad makstud raha tagasi.

Air Canada tahtis müüa täitmata jäänud kohad madalal hooajal 46—68% odvamalt kui on seda regulaarne hind.

Müügiga alustas Air Canada enne kui sai vastava loa Ameerika valitsuselt. USA lennuliinid tahtsid saada samasuguseid soodustusi oma reisijaile, kuid Kanada valitsus keeldus selleks.

Selle tagajärjel keeldus nüüd ka USA seda tegemast, kuigi Air Canada avaldus läks isegi presidendi kätte seisukoha võtmiseks, kes kinnitas varemalt tehtud otsuse.

☆

„SUN-TOURS" ASUTAB UUE LENNUKOMPANII

„Sun-tours" president D. Gill teatas, et tema kompanii, mis on suurim reiside korraldaja Kanadas annab sisse avalduse „charter" lennuliini loa saamiseks Kanada transport ministeeriumile.

Oma sooviavalduse põhjenduseks toob, ta, et Kanadas ei ole küllaldaselt charterlennu kompaniisid ja sellega mitteküllaldane võistlus hindade suhtes.

„Suntouri" lennukid oleksid saadaval charter-lendudeks ka teistele reise korraldavaile firmadele. Tema seletuse järele ei kavatse „Suntours" avada regulaarset lennuliini.

☆

„AMERICAN EXPRESS" KAARDI KASUTAMINE LAIENEB

Mont-Royal Tours, Inc. on neljas reisisid korraldav kompanii kes viimase 6 kuu jooksul lubab kasutada American Express kaarti tema poolt korraldavate reiside eest maksmiseks.

Varemalt oli see võimalik Sunquest, Unitours ja Adventure tours kaudu tehtud reservatsioonide maksmiseks.

☆

LENNUHIND ESTO-80-le KÕRGEMAKS

Kõigil kelle sissemaks on tehtud lennuks ESTO-80-le Kiwi Reisibüroo kaudu enne 1. sept. 1979 on kindlustatud sõiduhinnaks $425.— ja lisamaksu ei ole.

Sõita soovijatel kel sissemaks tegemata, lisandub sellele bensiini hinna tõusu tõttu lisamaks lennuliinide ja valitsuse kokkuleppe alusel, mille suurus selgub lähemal ajal ja teatatakse eesti ajakirjanduses.

☆

AIR CANADA TÕSTAB LENNUHINDA PUHKUSREISIDE KORRALDAJATELE

Puhkusreise korraldavad kompaniid ei ole rahul Air Canada teguviisiga, kes teatas oma hinnatõusust, siis kui kavad ja broshüürid olid juba trükitud. Air Canada põhjendab hinnatõusu IATA otsusega, mille alusel kõrgemad hinnad tulevad kasutusele alates 1. sept. s.a. See teguviis mõjub halvasti reisibüroodele, kes peavad nüüd selgeks tegema, mis on põhjuseks tegeliku ja broshüüris märgitud hinna vahel. See on maksev ainult lendudeks Air Canada't kasutavate firmade kohta.

Hans Kivi

Andrew Youngi asetäitjaks must

Kontroversiaalse USA Liitunud Rahvaste saadiku Andrew Youngi asemele määrati USA esindajaks Liitunud Rahvaste Organisatsiooni tema abi Donald McHenry, kes on must. Teda peetakse tasakaalukamaks mehéks kui oli A. Young.

JAAN ALMER KATUSETÖÖD

Teeme uusi ja parandame vanu, samuti suvilate katuseid.

Helistada tel. 699-5295

INGRID VIIVE TORK
lõpetas Ryersoni Polütehnilise Instituudi nelja-aastase kursuse sisekujunduse (Interior Design) ala B.A. kraadiga. Akadeemiliselt kuulub Eesti Naisüliõpilaste Seltsi.

INGRID TEIN
lõpetas Toronto Ülikooli arstiteaduskonna M.D. kraadiga. Varem lõpetanud sama ülikooli neljaaastase kursuse bioloogias B. Sc. kraadiga. Akadeemiliselt kuulub Eesti Naisüliõpilaste Seltsi.

NALJAD

Kohtunik vangapoisile:

„Miks murdsite kolm korda moc-ärri sisse?"

„Aulik kohtuhärra. Varastasin oma naisele uue kleidi ning pidin selle kaks korda ümber vahetama."

☆

Politseinik autojuhile:

„Teie auto pidurid pole korras. Maksate 20 dollarit."

„See on aga tore," rõõmustab automees. „Töökoda oleks vähemalt sada dollarit võtnud."

☆

„DDR"-i arst patsiendile:

„Kahjuks on lääne medikamendid läbi. Kui annan teile ida medikamente, siis olete teie omadega läbi."

☆

„Härra kindral," raporteerib sõdur. „Teie käsk täpselt täidetud. Moondasime kahuri, aga ei leia seda enam ise ka üles."

☆

Arst patsiendile:

„Miks teie kõnetundi ei tulnud?"

„Ma olin haige."